

Budsjett 2022

Forskningsrådets budsjett 2022

Budsjettbok 2022

Forskningsrådets budsjett 2022

© Norges forskningsråd 2022

Norges forskningsråd
Besøksadresse: Drammensveien 288
Postboks 564
1327 Lysaker
Telefon: 22 03 70 00
Telefaks: 22 03 70 01
post@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no/

Publikasjonen kan bestilles via internett:
www.forskningsradet.no/publikasjoner

Oslo, mars 2022

ISBN978-82-12-03925-4 (PDF)

Innhold

1	INNLEDNING	5
2	BEVILGNINGER	6
	2.1.1 <i>Departementsinntekter</i>	6
	2.1.2 <i>Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2019-2028</i>	7
	2.1.3 <i>Bevilgninger fordelt på porteføljestyrene og øvrige bevilgende organer</i>	8
3	DEPARTEMENTENE	10
3.1	KUNNSKAPSDEPARTEMENTET	10
3.2	NÆRINGSDEPARTEMENTET	15
3.3	OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	17
3.4	LANDBRUKSDEPARTEMENTET	18
3.5	KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET	19
3.6	HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET	21
3.7	UTENRIKSDEPARTEMENTET.....	22
3.8	SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	23
3.9	KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET.....	24
3.10	ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET	25
3.11	JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET	26
3.12	BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENTET.....	27
3.13	FINANSDEPARTEMENTET	28
3.14	KULTURDEPARTEMENTET	28
3.15	FORSVARSDPARTEMENTET	29
4	BUDSJETTFORMÅL 2022	31
4.1	PORTEFØLJESTYRER	31
4.1.1	<i>Humaniora og samfunnsvitenskap</i>	31
4.1.2	<i>Naturvitenskap og teknologi</i>	31
4.1.3	<i>Livsvitenskap</i>	32
4.1.4	<i>Muliggjørende teknologier</i>	33
4.1.5	<i>Industri og tjenestenæring</i>	33
4.1.6	<i>Landbasert mat, miljø og bioressurser</i>	34
4.1.7	<i>Petroleum</i>	35
4.1.8	<i>Hav</i>	36
4.1.9	<i>Energj, transport og lavutslipp</i>	37
4.1.10	<i>Klima og polar</i>	38
4.1.11	<i>Global utvikling og internasjonale relasjoner</i>	39
4.1.12	<i>Helse</i>	41
4.1.13	<i>Demokrati, styring og fornyelse</i>	42
4.1.14	<i>Utdanning og kompetanse</i>	43
4.1.15	<i>Velferd, samfunn og kultur</i>	44
4.1.16	<i>Samisk forskning</i>	44
4.2	BEVILGNINGSUTVALG	45
4.3	STYRETS PORTEFØLJER	45
4.3.1	<i>Grunnbevilgninger og institusjonell støtte</i>	45
4.3.2	<i>Senterordninger</i>	46
4.3.3	<i>Forskningsinfrastruktur</i>	47
4.3.4	<i>Rekrutteringsordninger</i>	47
4.3.5	<i>Rettende internasjonaliseringstiltak</i>	48
4.3.6	<i>Nasjonal evaluering og analyse</i>	50
4.3.7	<i>Nasjonale kommunikasjonstiltak</i>	50

4.3.8	Nasjonale fellesfunksjoner	51
4.3.9	Fellestjenester	51
4.4	ADMINISTRERENDE DIREKTØR	52
4.4.1	Forvaltningsoppgaver.....	52
4.5	TABELL OVER FINANSIERING AV BUDSJETTFORMÅL I 2022 MILL. KRONER.....	53

1 Innledning

Definisjoner og inndelinger

Dette dokumentet – Budsjettbok 2022 – gir en samlet fremstilling av Forskningsrådets inntekter i 2022 så langt disse er kjent pr 14. januar 2022. Dokumentet gir først en overordnet beskrivelse av de samlede inntekter. Deretter en redegjørelse for inntektene fra det enkelte departementet og hvilke føringer som er knyttet til inntektene. Til slutt gis det en detaljert redegjørelse for hvordan Forskningsrådet har anvendt de tildelte midler på porteføljer og budsjettformål. Styret vedtok Budsjett 2022 på sitt møte i desember 2021. Fordelingene mellom budsjettformål er i all hovedsak fastsatt gjennom statsbudsjettet og departementenes tildelingsbrev, som i sin tur i stor grad er basert på Forskningsrådets budsjettforslag. Styret har også vedtatt prinsipper for fordeling av økninger og kutt, når det ikke er spesifisert i tildelingsbrevene.

Forskningsrådets FoU-budsjett for 2022 er på 10,813 mrd. kroner. Forskningsrådets inntekter kommer fra 15 ulike departement. Forskningsrådet mottar i tillegg noen midler fra private og offentlige kilder som ikke bevilges over statsbudsjettet. Disse omtales som diverseinntekter. På utgiftssiden inndeles budsjettet i porteføljeområder. I tillegg inndeles utgiftssiden etter en rekke forskningspolitiske dimensjoner, hvor langtidsplanens prioriterte områder utgjør den viktigste.

I Budsjettbok 2022 redegjøres det for tre budsjett-typer. Dette er årets budsjett 2021, revidert budsjett 2021, og årets budsjett 2022. Årets budsjett 2021 er inntekter gitt gjennom statsbudsjett 2021 og departementenes tildelingsbrev, slik dette var kjent pr 1. januar 2021. Revidert budsjett 2021 består av årets budsjett 2021 pluss tildelinger gitt gjennom året 2021. Revidert budsjett er likt med det som vil bli de regnskapsførte inntekter i 2021. Årets budsjett 2022 tilsvarer typemessig årets budsjett 2021.

2 Bevilgninger

2.1.1 Departementsinntekter

Forskningsrådets samlede inntekter fra departementene i 2022 er på 10,183 mill. kroner. Den store økningen er først og fremst knyttet til tilbakeføring av nullvekstnivået etter engangskuttet i 2021. Det er tilbakeført 714 mill. kroner. Årets budsjett 2022 fra departementene ble på 10,603 mrd. kroner. Sammenlignet med Årets budsjett 2021 er budsjettet økt med 118,2 mill. kroner når det tas hensyn til tilbakeføring av budsjettnivået etter engangskuttene i 2021 og tekniske justeringer som følge av flyttinger ut av Forskningsrådets budsjett og til virksomhets budsjettet. Det betyr at Forskningsrådets budsjett i 2022 i all hovedsak innebærer en videreføring av nominelt nullvekstnivå.

De reelle endringene i 2022 er preget av at føringer om økt innsats også innebærer reduksjon i løpende innsats. Det foreligger reell økningen først og fremst i inntektene fra OED og ASD, mens det foreligger reelt kutt i bevilgningene fra KD, NFD og KMD. Endringen på hvert departement er omtalt i kapittel 3.

Budsjett 2022 er også preget av at departementet omprioriterte og øremerket avsetningene fra tidligere år til oppfølging av opptrappingsplanene i langtidsplanen. Det ble gitt føringer om omprioriteringer av til sammen 437,5 mill. kroner mot opptrappingsplanene på Teknologi-, Nærings- og Utdanningsløftet. I kapittel 3 er det under hvert departement redegjort for hvordan dette ble gjennomført. Omprioriteringene fremgår ikke av tabellene, siden dette omhandler avsetninger og ikke årets inntekter.

Omdisponering av avsetninger er gjennomført på to måter.

- Enten ved å øremerke bruken av avsetningene innenfor relevante budsjettformål. Dette handler altså om å vri planlagt innsats slik at øremerkingen kan innfris. Dette er den minst inngripende gjennomføringen, siden budsjettformålet opprettholder sin samlede bevilging.
- Den andre måten innebærer å flytte avsetninger mellom budsjettformål. Avsetningene flyttes til et budsjettformål som kan følge opp føringen fra departementet. Der det flyttes avsetninger er det lagt til grunn at det skal flyttes avsetning fra budsjettformål representerer noenlunde samme overordnede formålsområde og virkemiddel, slik omprioriteringen først og fremst handler om en ytterligere spissing og prioritering i bruken av midlene.

Tabell 2.1: FoU-inntekter over statsbudsjettet fordelt på departementer, 1000 kroner.

	Årets budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Årets budsjett 2022	Endring årets 2021-22
KD Kunnskapsdepartementet	3 100 835	3 055 735	3 050 224	-50 611
KD-SO Kunnskapsdepartementet – post 53	1 858 591	1 811 299	1 858 908	317
NFD Nærings- og fiskeridepartementet	2 067 511	2 087 539	2 221 750	154 239
OED Olje- og energidepartementet	913 070	910 316	1 038 500	125 430
LMD Landbruks- og matdepartementet	477 710	499 179	481 189	3 479
KLD Klima- og miljødepartementet	607 322	607 622	612 799	5 477
HOD Helse- og omsorgsdepartementet	129 591	148 429	370 562	240 971
UD Utenriksdepartementet	96 804	104 998	276 350	179 546
SD Samferdselsdepartementet	102 455	102 455	104 500	2 045
KDD Kommunal- og distriktsdepartementet	291 013	287 760	221 602	-69 411
ASD Arbeids- og inkluderingsdepartementet	117 829	127 829	186 326	68 497
JD Justis- og beredskapsdepartementet	55 413	55 413	60 032	4 619
BFD Barne- og familiedepartementet	32 092	32 092	31 740	-352
FIN Finansdepartementet	37 700	37 700	38 100	400
KUD Kulturdepartementet	25 692	25 692	31 197	5 505
FD Forsvarsdepartementet	1 500	16 500	19 945	18 445
Departementsinntekter	9 915 128	9 910 558	10 603 724	688 596
DIVERSE Diverse	193 026	295 622	210 070	17 043
Total sum	10 108 154	10 206 180	10 813 794	705 639

2.1.2 Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2019-2028

Langtidsplanen er strukturert etter tre overordnede mål og fem tematiske prioriteringer. Det innebærer tydelige overlapp mellom mål og prioriteringer, men i særlig grad slik at det er overlapp mellom målet *Møte store samfunnsutfordringer* og de fem tematiske prioriteringene. I oppstillingen av Forskningsrådets budsjettfordeling knyttet til langtidsplanen er dette gjort for de tre målene, men slik at oppstillingen på de fem tematiske prioriteringene utgjør oppstillingen på målet *Møte store samfunnsutfordringer*. I denne oppstillingen er budsjettformålene plassert ett sted etter mest-prinsippet, selv om de i mange tilfeller virker mot flere mål og prioriteringer.

Langtidsplanens mål og prioriteringer er relativt overordnede prioriteringer. For å kunne vise frem en mer detaljert oppstilling har Forskningsrådet inndelt mål og prioriteringer i innsatsområder. Disse utgjør de operative dimensjonene og har ligget til grunn for Forskningsrådets budsjettforslag, oppfølging og forskningspolitiske vurderinger. Tabellen nedenfor viser oppfølgingen på dette nivået.

Tabell 2.2: FoU-inntekter fordelt på langtidsplanens mål og prioriteringer, 1000 kroner.

	Årets budsjett	Revidert budsjett	Årets budsjett	Endring årets	
	2021	2021	2022	2021-22	
Mål 1. Styrket konkurransekraft og innovasjonsevne	3 272 556	3 326 264	3 168 757	- 103 799	
Et kunnskapsintensivt næringsliv i hele landet	1 270 658	1 327 979	1 224 447	- 46 211	
Grunnbevilgninger og institusjonell støtte	1 698 000	1 699 611	1 697 327	- 673	
Uttesting og kommersialisering av FoU	240 292	238 460	187 962	- 52 330	
Innovasjon i stat og kommune	63 606	60 214	59 021	- 4 585	
Mål 3. Møte store samfunnsutfordringer	Hav	952 039	949 981	962 710	10 671
	Havteknologi og maritim innovasjon	187 039	170 134	207 128	20 089
	Marine bioressurser og havforvaltning	412 710	429 914	436 961	24 251
	Petroleum og mineraler	352 290	349 933	318 621	- 33 669
	Klima, miljø og miljøvennlig energi	1 675 541	1 736 566	1 738 451	62 910
	Bioøkonomi og forvaltning	363 744	423 396	413 579	49 835
	Bærekraftige byregioner og transportsystemer	95 141	87 723	94 847	- 294
	Klima, polar og miljø	395 201	408 791	319 292	- 75 909
	Miljøvennlig energi og lavutslippsløsninger	821 455	816 656	910 733	89 278
	Fornyelse i offentlig sektor	861 269	935 252	859 380	- 1 889
	Demokrati, styring og forvaltning	81 423	87 418	82 462	1 039
	Helse, forebygging og behandling	430 999	442 256	469 487	38 488
	Utdanning og livslang læring	223 406	273 987	234 563	11 157
	Velferdstjenester	125 441	131 591	72 868	- 52 574
	Muliggjørende og industrielle teknologier	851 919	854 547	815 547	- 36 372
	IKT og digital transformasjon	521 441	530 323	450 281	- 71 160
	Nano-, bioteknologi og teknologikonvergens	330 478	324 224	365 266	34 788
	Samfunnsikkerhet og samhold	540 964	468 771	664 771	123 807
Global utvikling, ulikhet, og demokratibygging	120 931	110 804	209 601	88 670	
Kultur, sivilsamfunn og medienes rolle	232 808	175 433	244 212	11 404	
Samfunnsikkerhet, sårbarhet og konflikt	112 990	113 762	138 090	25 100	
Utenforskap, inkludering, kulturmøter og migrasjon	74 235	68 772	72 868	- 1 367	
Mål 3. Utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet	2 609 417	2 566 123	2 539 782	- 69 635	
Fagmiljøer og talenter	1 499 138	1 480 030	1 469 932	- 29 206	
Forskningsinfrastruktur	821 579	802 484	813 140	- 8 439	
Rettede internasjonaliseringstiltak	288 700	283 609	256 710	- 31 990	
Nasjonale fellesfunksjoner	- 655 551	- 631 324	64 396	719 947	
Nasjonale fellesfunksjoner	- 655 551	- 631 324	64 396	719 947	
Totalsum	10 108 154	10 206 180	10 813 794	705 639	

Tildelingene innebærer i all hovedsak en videreføring av nivået på mål og prioriteringer i langtidsplanen. *Mål 1 Styrket konkurransekraft* preges av kuttet på NFD, mens *Mål 2 Utvikle fagmiljøer* preges av kuttet på KD. Under *Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer* preges *Muliggjørende teknologier* av kuttet på NFD, KD og særlig KMD, mens økningen på *Klima, miljø og miljøvennlig energi* preges av økning på OED til hydrogensatsingen. *Hav* og *Fornyelse i offentlig sektor* videreføres så å si uendret, mens økning på *Samfunnsikkerhet og samhold* i all hovedsak har sammenheng med flytting av budsjettformål.

2.1.3 Bevilgninger fordelt på porteføljestyrene og øvrige bevilgende organer

Forskningsrådet har oppnevnt 16 porteføljestyrene som har ansvar for prosjektinvesteringer innenfor sitt porteføljeområde, legge planer og utlysning for fremtidige investeringer og gi råd om hvordan egne porteføljeinvesteringer kan inngå i en optimal utnyttelse av Forskningsrådets samlede porteføljer. Styret har selv bevilgnings- og porteføljeansvar for større tverrgående virkemidler. Dette gjelder grunnbevilgninger til instituttsektoren, forskningsinfrastruktur, senterordningene Sentre for fremragende forskning (SFF) og Sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI), rekruttering, rettede

internasjonale tiltak og enkelte andre poster. Administrerende direktør er tillagt bevilgningsansvaret for forvaltningsoppdrag, sekretariatet og eventuelle virksomhetskostnader under FoU-budsjettet.

Endringene i tildelingen fra 2021 til 2022 til porteføljestyrene er helt og holdent sammenfallende med de områdene i langtidsplanen som fikk endrede rammer. Dette innebærer at det er i særlig grad porteføljestyrer innrettet mot fornybar energi og det grønne skifte som får økning, mens porteføljestyrer knyttet til langsiktig grunnleggende forskning og næringsliv i bredden får en tydelig reduksjon. Porteføljer knyttet til offentlig sektor utviser samlet sett en videreføring av nullvekst. Også grunnbevilgningene til instituttsektoren ble styrket.

Tabell 2.3: FoU-inntekter fordelt på styrende organer i Forskningsrådet, 1000 kroner.

	Årets budsjett	Revidert budsjett	Årets budsjett	Endring årets
	2021	2021	2022	2021-22
Humaniora og samfunnsvitenskap	288 626	317 092	306 252	17 626
Naturvitenskap og teknologi	412 910	416 299	398 052	-14 858
Livsvitenskap	470 852	452 926	446 305	-24 547
Muliggjørende teknologier	841 269	843 897	804 617	-36 652
Industri og tjenestenæringer	1 164 987	1 224 988	1 060 619	-104 368
Landbasert mat, miljø og bioressurser	340 271	367 065	352 742	12 471
Petroleum	352 290	349 933	318 621	-33 669
Hav	539 449	539 748	546 554	7 105
Energi, transport og lavutslipp	906 475	900 934	996 556	90 081
Klima- og polarforskning	321 745	321 519	309 153	-12 592
Global utvikling og internasjonale relasjoner	179 600	169 473	284 921	105 321
Helse	434 846	446 041	489 577	54 731
Demokrati, styring og fornyelse	151 400	148 671	184 353	32 953
Utdanning og kompetanse	223 406	273 987	234 563	11 157
Velferd, kultur og samfunn	275 182	274 594	226 796	-48 386
Samisk forskning	13 500	12 400	13 500	0
Styret - grunnbevilgninger og institusjonell støtte	1 646 100	1 649 100	1 672 962	26 862
Styret - forskningsinfrastruktur	799 692	782 636	792 881	-6 811
Styret - rekruttering	236 214	223 681	188 052	-48 162
Styret - rettede internasjonaliseringstiltak	326 050	321 709	256 710	-69 340
Styret - senterordninger	586 650	586 650	586 650	0
Bevilgningsutvalg	15 636	15 636	15 636	0
Styret - Nasjonale felles tjenester	-570 996	-631 860	149 321	720 317
AdmDir	152 000	199 061	178 400	26 400
Sum	10 108 154	10 206 180	10 813 794	705 639

3 Departementene

3.1 Kunnskapsdepartementet

Bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet er på 4,9 mrd. kroner. Bevilgningen inkluderer tilbakeføring av den ettårige reduksjonen fra 2021 på 10 mill. kroner. Når det korrigeres for tilbakeføringen og budsjettekniske endringer som følge av endringer i oppgaver og ansvar i 2022, så innebærer bevilgningen et samlet budsjettkutt på 11,8 mill. kroner sammenlignet med årets budsjett 2021. I statsbudsjettet er det øremerkinger knyttet til vekst og reduksjon.

Tabell 3.1: Inntekter fra KD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
Forskning om kunnskapssektoren			
KD Kap. 201.21	191 900	191 900	208 750
KD Kap. 226.21	9 000	9 000	4 000
KD Kap. 226.71	88 802	88 802	94 651
KD Kap. 275.21			1 500
Kunnskapsgrunnlag for integrering			
KD Kap. 291.50	7 397	7 397	
Langsiktig grunnleggende forskning			
KD Kap. 285.52	1 756 471	1 724 871	1 708 476
KD Kap. 285.54	784 695	771 195	765 607
KD Kap. 287.57	223 756	223 756	228 426
KD Kap. 288.21	38 814	38 814	38 814
Sektorovergripende forskning			
KD Kap. 285.53	1 858 591	1 811 299	1 858 908
Total sum	4 959 426	4 867 034	4 909 132

Føringer i Statsbudsjettet for 2022 (tall i mill. kroner i parentes):

- *Langsiktig grunnleggende forskning*
 - Grunnleggende IKT-forskning (-25) er flyttet til post 285.53
 - FoU-statistikken overtas av Statistisk sentralbyrå og flyttes ut av Forskningsrådets budsjett (-10)
 - Redaksjonsansvaret for Indikatorrapporten flyttes til virksomhetsbudsjettet (-2,7)
- *Sektorovergripende forskning*
 - Tilbakeføring av engangskuttet fra 2021 (+10)
 - IKT forskning til Teknologikonvergens (+25) er flyttet fra post 285.52
 - Ordningen for studententreprenørskap (STUD-ENT) overføres til Innovasjon Norge (-9,0)
- *Forskningsinfrastruktur*
 - Basistilskuddet til NSD flyttes til Kunnskapsdepartementet (-15,2)
 - Forskningsinfrastruktur reduseres med 3,9 mill. kroner.
- *Øvrige satsinger*
 - Grunnbevilgninger til de samfunnsvitenskapelige forskningsinstituttene (+4,7)
 - Vitensentre (+5,8)
 - Kunnskapsgrunnlag for integreringspolitikken, VAM (+2,7)
 - Forskning og innovasjon i utdanningssektoren, FINNUT (+11,8)
 - Forskning for forsknings- og innovasjonspolitik, FORINNPOL (+0,25)

- Bevilgningen til forskning om integrering (VAM) er flyttet til Arbeids- og inkluderingsdepartementet (-10,1)

Når det tas hensyn til budsjettekniske endringer og øremerket vekst fra departementet, så må det *kuttet* i øvrige budsjettformål over post 52 med 8,9 mill. kroner og over post 53 med 25,7 mill. kroner. I vurderingen av hvilke budsjettformål og porteføljer som må ta kuttet er det lagt vekt på hvilke budsjettformål som må skjermes, hvilke som oppfattes som lavere eller høyere prioritert av departementet på postene. Over post 52 er i først og fremst fri prosjektstøtte høyt prioritert. Reduksjonen i inntekter har derfor rammet grunnforskningsprogrammene, foruten samisk forskning, nettverkstiltak, nasjonal kommunikasjon og forskerlinje og forskerskoler. Over post 53 er sentrale programmer, internasjonalt rettede tiltak og enkelte budsjettformål som bare finansieres over KDs budsjett gitt høyere prioritert eller er skjermet. Reduksjonen i inntekter over post 53 har derfor rammet budsjettformål som også har finansiering over andre departementers budsjetter.

Forskningsrådet har i 2022 også gjennomført betydelige omprioriteringer for å utnytte handlingsrommet innenfor KDs post 53 mot særskilt prioriterte områder. Omprioriteringene er i all hovedsak i samsvar med det som ble foreslått i Budsjettforslag 2022. Dette innebærer at det er brukt midler for å styrke satsingen på Teknologikonvergens, Innovasjonsarena for stat og kommune, Sirkulær økonomi, Senter for klinisk behandling og Forskning for global bærekraft. Totalt er det omprioritert 201 mill. kroner.

I forbindelse med opptrappingsplanene på Teknologi- og Næringsløftet er det gitt føringer om omdisponering av til sammen 85,5 mill. kroner av avsetningene under KDs post 53.

For å innfri Næringsløftet er det omdisponert avsetninger på totalt 15 mill. kroner til satsing på Kommersialisering og radikal innovasjon. Omdisponeringen ble gjennomført ved å flytte avsetningene fra de tre budsjettformålene NANO, BIOTEK og IKTPLUSS til FORNY.

For å innfri Teknologiløftet er det omdisponert avsetninger på totalt 70,5 mill. kroner. Omdisponeringen av avsetninger fordeler seg på 30,5 mill. kroner til IKT-forskning, 10 mill. kroner til Klimavennlige havnæringer, og 30 mill. kroner til Forskningsrådets satsing på E-infrastruktur for en digital verden. Omdisponeringen til IKT-forskning ble gjennomført ved å øremerke avsetninger innenfor budsjettformålene IKTPLUSS og SAMRISK2. Videre ble omdisponeringen til klimavennlige havnæringer gjennomført ved å øremerke avsetninger innenfor HAVBRUK og ENERGIX. Omdisponeringen knyttet til satsing på e-infrastruktur for en digital verden ble gjennomført ved å flytte avsetninger fra en rekke infrastrukturavhengige tematiske budsjettformål til budsjettformålet FORINFRA.

Tabell 3.2: Bevilgningene fra KD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
KD Kap. 285.52	1 756 471	1 724 871	1 708 476
CERN; Kjerne- og partikkelforskning	21 557	19 401	20 074
EMBLNODE; Nord EMBLSenter i molekylærmed	13 000	13 000	13 000
ESSURVEY; European Social Survey	7 200	7 200	7 200
FLINSTUD; Forskerlinjen/Studentstipend	16 769	15 092	15 615
FORREGION; Forskningsbasert innovasjon i regionene	2 830	2 547	2 635
FORSKDAG; Forskningsdagene	4 575	4 117	4 260
FORSKKOMM; Nasjonal kompetansebygging	2 877	2 589	2 679
FORSKSKOLE; Forskerskoler	31 132	28 019	28 990
FRIPRO; Fri prosjektstøtte	1 043 199	1 058 860	1 018 199
GENINST; Gen. andre institusjoner	100	100	100
GENPLAN; Gen. planlegging/utredn./eval	3 085	2 777	2 873
GLOBALBÆREKRAFT; Forskning for global bærekraft			1 292
INT-BILAT; BILAT-ordningen	1 387	1 248	
INTPART; International Partnerships for Excellent Education and Research	8 491	7 642	7 907
IS-AUR; Samarb.progr. Norge Frankrike	800	800	800
IS-DAAD; Forskerutveksl. Norge-Tyskland	700	700	700
JPIOCEANS-SEKR; JPIOCEANS sekretariat Brüssel	300	300	
KILDEN; Oppstart, lønn, randsone etc	5 950	5 950	6 095
KOMMUNIKASJON; Forskningskommunikasjon (forskning.no)	2 830	2 547	2 635
KONK-UOF; Unge forskere	802	722	747
KONT; Kontingenter	32 012	28 812	32 312
MILUTARENA; Formidlings- og koordineringstiltak knyttet for miljø- og utviklingsforskning	2 830	2 547	2 635
MSCA-TOPP-UT; Toppfinansiering av MSCA utgående kandidater	2 500	2 500	2 500
NYSGJIPER; Nysgjerrigper	4 245	3 820	3 953
P-SAMISK; Program for samisk forskning	10 000	9 000	10 000
PORT-FREMRAGENDE; Fagmiljøer av fremragende kvalitet	30 000		30 000
POS-ERC; Støtte til ERC søkere som oppnår god evaluering	4 850	4 783	4 850
PROFORSK; Skole og samfunn	2 358	2 122	2 196
ROMFORSK; Program for romforskning	20 387	18 348	18 984
SARS; SARS Intenational Center	19 500	19 500	19 500
SFF; Sentre for fremragende forskn	352 150	352 150	352 150
SIMULA; SIMULA-senteret ()	78 180	78 180	78 180
SSF; Svalbard Science Forum	7 000	7 000	7 000
STAB; Statistikk og kunnsk.grunnlag	18 976	18 976	4 776
TYSKFRANSKSAM; Tysk-norsk og fransk-norsk samarbeid	3 774	3 397	3 514
UTRED; Utredning	125	125	125
KD Kap. 226.21	9 000	9 000	4 000
FINNUT; Forskning og innovasjon i utdanningssektoren	5 000	5 000	
SAMKUL; Samfunnsutviklingens kulturell	4 000	4 000	4 000
KD Kap. 287.57	223 756	223 756	228 426
RBGRUNSAMF; Res.bas.grunnbev.samf.v.inst	223 756	223 756	228 426
KD Kap. 288.21	38 814	38 814	38 814
INTPART; International Partnerships for Excellent Education and Research	38 814	38 814	38 814
KD Kap. 226.71	88 802	88 802	94 651
VITEN; Vitensentre	88 802	88 802	94 651
KD Kap. 285.54	784 695	771 195	765 607
FORINFRA; Nasj.sats. forskn.infrastrukt	770 935	756 035	715 607
NSDBASIS; Norsk samf.vit.datatjen.basis	13 760	15 160	
SIGMA2; Sigma2			50 000
KD Kap. 291.50	7 397	7 397	
VAM; Velferd, arbeid og migrasjon	7 397	7 397	
KD Kap. 201.21	191 900	191 900	208 750
FINNUT; Forskning og innovasjon i utdanningssektoren	179 400	179 400	196 000
FORINNPOL; Forskning for forsknings- og innovasjonspolitik	12 500	12 500	12 750
KD Kap. 275.21			1 500
STAB; Statistikk og kunnsk.grunnlag			1 500

..forts. fra forrige side:

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
KD Kap. 285.53	1 858 591	1 811 299	1 858 908
Programmer			
<i>Brukerstyrte innovasjonsprogrammer</i>			
BIONÆR; Bionæringsprogram	7 618	6 856	6 799
FORKOMMUNE; Forskning og innovasjon i kommunesektoren	24 056	21 650	
INNOFFARENA; Innovasjonsarena for stat og kommune			55 921
TEKNOKONVERGENS; Teknologikonvergens - grensesprengende forskning og radikal innovasjon			110 287
TRANSPORT; Transport 2025	7 420	6 678	6 623
<i>Grunnforskningsprogrammer</i>			
SAMKUL; Samfunnsutviklingens kulturell	45 591	44 405	45 591
<i>Handlingsrettede programmer</i>			
BEDREHELSE; Bedre helse og livskvalitet	12 418	11 176	11 084
BEHANDLING; God og treffsikker diagnostikk, behandling og rehabilitering	21 855	19 669	9 507
DEMOS; Demokratisk og effektiv styring, planlegging og forvaltning	814	733	727
FINNUT; Forskning og innovasjon i utdanningssektoren	4 121	55 609	3 678
GLOBALBÆREKRAFT; Forskning for global bærekraft			20 107
MARINFORSK; Marine ressurser og miljø	9 130	8 217	8 149
MILJØFORSK; Miljøforskning for en grønn samfunnsomstilling	14 351	12 916	9 351
POLARPROG; Polarforskningsprogram	64 439	62 763	64 439
SAMANSVAR; Ansvarlig innovasjon og bedriftenes samfunnsansvar	24 287	23 655	
SAMRISK-2; Samfunnssikkerhet og risiko	24 249	24 924	21 644
SAMØKONOMI; Makroøkonomiske utfordringer	4 810	4 810	4 810
SIRKULÆRØKONOMI; Sirkulær økonomi			15 000
VAM; Velferd, arbeid og migrasjon	3 068	2 763	2 738
<i>Store programmer</i>			
BIOTEK2021; Bioteknologi for verdiskaping	90 797	88 435	82 797
ENERGIX; Stort program energi	22 680	20 412	15 243
HAVBRUK2; Stort program for havbruksforskning	14 517	13 065	12 957
HELSEVEL; Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester			32 085
HELSEVEL-H; Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester	24 064	23 438	
HELSEVEL-V; Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester	8 021	7 812	
IKTPLUS; IKT og digital innovasjon	231 478	225 457	190 478
KLIMAFORSK; Stort program klima	51 618	50 275	46 618
NANO2021; Nanoteknologi og nye materiale	90 422	88 070	78 422
PETROMAKS2; Stort program petroleum	36 559	32 903	32 631
Frittstående prosjekter			
POS-ERC; Støtte til ERC søkere som oppnår god evaluering	4 823	4 823	4 823
FORSTERK; Forsterkningsmidler	10 878	10 878	10 878
BALANSE; Kjønnbalanse i toppstillinger og forskningsledelse	15 636	15 636	15 636
NAERINGSPH; Nærings-phd	47 635	42 871	42 517
NANSEN; Arven etter Nansen	60 000	60 000	60 000
OFFPHD; Offentlig sektor-ph.d.	34 450	33 554	
PORTEFOLJE; Fri ramme til humaniora	55 000		55 000
Infrastruktur og inst. tiltak			
RES-EU; EU-resultatbasert grunnbevilgning	272 939	272 939	272 939
STIPINST; Stipendiatstillinger i instituttsektoren	53 400	52 011	53 400
FKB; Forskningsentre for klinisk behandling			10 000
PROFESJON; Forskningskompetanse for utvalgte profesjonsutdanninger	34 885	33 978	34 885
FMESAMFUNN; FME - samfunn	5 000	5 000	5 000
SFI; Sentre for forskn.drevet innov	234 500	234 500	234 500
Nettverkstiltak			
FORNY20; FORNY2020	70 425	68 593	61 425
FORREGION; Forskningsbasert innovasjon i regionene	2 893	2 604	2 582
COSTINF; COST Infrastruktur	370	370	370
EUNETTVERK; EU-nettverk	5 000	5 000	5 000
INT-BILAT; BILAT-ordningen	20 107	19 584	
KONT; Kontingenter	1 500	1 500	1 500
PES-HORISONT-EU; PES Horisont Europa		59 800	100 520
PES2020; Proj.etabl.støtte H2020	100 520	40 720	
TYSKFRANSKSAM; Tysk-norsk og fransk-norsk samarbeid	247	247	247
Disposisjonsfond			
FORSKYV-KD; Forskyvning KD	-10 000	-10 000	

Tabell 3.3: Bevilgningen fra KD over post 53 fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
KD Kap. 285.53	1 858 591	1 811 299	1 858 908
Programmer			
<i>Brukerstyrte innovasjonsprogrammer</i>			
BIONÆR; Bionæringsprogram	7 618	6 856	6 799
FORKOMMUNE; Forskning og innovasjon i kommunesektoren	24 056	21 650	
INNOFFARENA; Innovasjonsarena for stat og kommune			55 921
TEKNOKONVERGENS; Teknologikonvergens - grensesprengende forskning og radikal innovasjon			110 287
TRANSPORT; Transport 2025	7 420	6 678	6 623
<i>Grunnforskningsprogrammer</i>			
SAMKUL; Samfunnsutviklingens kulturell	45 591	44 405	45 591
<i>Handlingsrettede programmer</i>			
BEDREHELSE; Bedre helse og livskvalitet	12 418	11 176	11 084
BEHANDLING; God og treffsikker diagnostikk, behandling og rehabilitering	21 855	19 669	9 507
DEMOS; Demokratisk og effektiv styring, planlegging og forvaltning	814	733	727
FINNUT; Forskning og innovasjon i utdanningssektoren	4 121	55 609	3 678
GLOBALBÆREKRAFT; Forskning for global bærekraft			20 107
MARINFORSK; Marine ressurser og miljø	9 130	8 217	8 149
MILJØFORSK; Miljøforskning for en grønn samfunnsomstilling	14 351	12 916	9 351
POLARPROG; Polarforskningsprogram	64 439	62 763	64 439
SAMANSVAR; Ansvarlig innovasjon og bedriftenes samfunnsansvar	24 287	23 655	
SAMRISK-2; Samfunnsikkerhet og risiko	24 249	24 924	21 644
SAMØKONOMI; Makroøkonomiske utfordringer	4 810	4 810	4 810
SIRKULÆRØKONOMI; Sirkulær økonomi			15 000
VAM; Velferd, arbeid og migrasjon	3 068	2 763	2 738
<i>Store programmer</i>			
BIOTEK2021; Bioteknologi for verdiskaping	90 797	88 435	82 797
ENERGIX; Stort program energi	22 680	20 412	15 243
HAVBRUK2; Stort program for havbruksforskning	14 517	13 065	12 957
HELSEVEL; Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester			32 085
HELSEVEL-H; Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester	24 064	23 438	
HELSEVEL-V; Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester	8 021	7 812	
IKTPLUSS; IKT og digital innovasjon	231 478	225 457	190 478
KLIMAFORSK; Stort program klima	51 618	50 275	46 618
NANO2021; Nanoteknologi og nye materiale	90 422	88 070	78 422
PETROMAKS2; Stort program petroleum	36 559	32 903	32 631
Frittstående prosjekter			
POS-ERC; Støtte til ERC søkere som oppnår god evaluering	4 823	4 823	4 823
FORSTERK; Forsterkningsmidler	10 878	10 878	10 878
BALANSE; Kjønnbalanse i toppstillinger og forskningsledelse	15 636	15 636	15 636
NAERINGSPH; Nærings-phd	47 635	42 871	42 517
NANSEN; Arven etter Nansen	60 000	60 000	60 000
OFFPHD; Offentlig sektor-ph.d.	34 450	33 554	
PORTEFOLJE; Fri ramme til humaniora	55 000		55 000
Infrastruktur og inst. tiltak			
RES-EU; EU-resultatbasert grunnbevilgning	272 939	272 939	272 939
STIPINST; Stipendiatstillinger i instituttsektoren	53 400	52 011	53 400
FKB; Forskningsentre for klinisk behandling			10 000
PROFESJON; Forskningskompetanse for utvalgte profesjonsutdanninger	34 885	33 978	34 885
FMESAMFUNN; FME - samfunn	5 000	5 000	5 000
SFI; Sentre for forskn.drevet innov	234 500	234 500	234 500
Nettverkstiltak			
FORNY20; FORNY2020	70 425	68 593	61 425
FORREGION; Forskningsbasert innovasjon i regionene	2 893	2 604	2 582
COSTINF; COST Infrastruktur	370	370	370
EUNETTVK; EU-nettverk	5 000	5 000	5 000
INT-BILAT; BILAT-ordningen	20 107	19 584	
KONT; Kontingenter	1 500	1 500	1 500
PES-HORISONT-EU; PES Horisont Europa		59 800	100 520
PES2020; Prosj.etabl.støtte H2020	100 520	40 720	
TYSKFRANSKSAM; Tysk-norsk og fransk-norsk samarbeid	247	247	247
Disposisjonsfond			
FORSKYV-KD; Forskyvning KD	-10 000	-10 000	

Budsjettformålet FORSKYV ble midlertidig opprettet for å håndtere engangskuttene for å få ned avsetningene. Siden engangskuttene ikke skulle føre til redusert aktivitet ble midlene budsjettert uavhengig av øvrige budsjettformål. I løpet av 2022 vil FORSKYV fordeles ut på relevante budsjettformål.

3.2 Næringsdepartementet

Bevilgningen fra departementet i 2022 på 2,2 mrd. kroner. Bevilgningen er fordelt på to poster; Tilskudd til næringsrettet forskning (post 50) og Tilskudd til marin forskning (post 51).

Bevilgningen inkluderer tilbakeføring av den ettårige reduksjonen fra 2021 på 226,3 mill. kroner. Når det korrigeres for tilbakeføringen og budsjettekniske endringer som følge av endringer i oppgaver og ansvar i 2022, så innebærer bevilgningen et budsjettkutt på 34,9 mill. kroner sammenlignet med årets budsjett 2021.

Tabell 3.4: Inntekter fra NFD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
NFD Kap. 920.50	1 659 831	1 679 759	1 776 300
NFD Kap. 920.51	405 680	405 780	445 450
NFD Kap. 900.21	2 000	2 000	
Total sum	2 067 511	2 087 539	2 221 750

Føringer i Statsbudsjettet for 2022 (tall i mill. kroner i parentes):

Næringsrettet forskning

- Ordningen for studententreprenørskap (STUD-ENT) flyttes til Innovasjon Norge (-21)
- Basisbevilgning til de teknisk industrielle-instituttene (+29,2)
 - Hvorav 3,4 mill. kroner til opptaket av treforedlingsinstituttet RISE PFI
- Grønn plattform (GRØNNPLATTFORM) (+54,5)
- Overføringer til virksomhetsbudsjettet for Grønn plattform (-4,1) og til oppfølging av norsk innsats inn mot partnerskapet om bærekraftig blå økonomi i Horisont Europa (-1,53).
- Teknologirådet (+0,280) og NTVA (+0,040)
- Videreføring av bevilgningen til Haldenprosjektet og til kunnskapsbasert næringsutvikling på Svalbard.

Når det korrigeres for tilbakeføring av den ettårige reduksjonen på Næringsrettet forskning så innebærer bevilgningen over post 50 et budsjettkutt på 27,5 mill. kroner sammenlignet med årets budsjett 2021. Føringene i budsjettet knyttet til Grønn plattform m.m. er imidlertid så store at det er nødvendig å kutte i øvrige budsjettformål med til sammen 111,5 mill. kroner.

Føringer i Statsbudsjettet for 2022 (tall i mill. kroner i parentes):

Marin forskning

- Marin bioteknologi i Nord-Norge (Mabit) overføres fylkeskommunene i nord (-6,0).
- Havforskningstiåret (+10).
- Grunnfinansiering til de marine primærnæringsinstituttene 116,5 mill. kroner (+2,96).
- Oppfølging av norsk innsats inn mot partnerskapet om bærekraftig blå økonomi i Horisont Europa (-1,5) overføres virksomhetsbudsjettet.
- Polarforskningsprogrammet Go North (+10).

Når det korrigeres for tilbakeføring av den ettårige reduksjonen og føringene på Marin forskning så innebærer bevilgningen et budsjettkutt på 10,4 mill. kroner (eller -2,3 prosent) sammenlignet med årets budsjett 2021. Føringene i budsjettet gjør det imidlertid nødvendig å kutte i øvrige budsjettformål med til sammen 31,4 mill. kroner.

Kuttet innenfor Næringsrettet forskning og Marin forskning er svært stort. I vurderingen av hvilke budsjettformål og porteføljer som må redusere sitt inntektsbudsjett er det foretatt en helhetlig og strategisk vurdering av hele porteføljen, bla gjennom å se på søknadstilfanget og likviditets-situasjonen for det enkelte budsjettformål. Ved fordeling av kutt har Forskningsrådet vært opptatt av å rendyrke ansvarsområdene mellom de to ministrene gjennom at budsjettformål bare skal ha bevilgninger fra en minister, samt å kutte små og perifere budsjettformål helt.

Over *Næringsrettet forskning* har alle budsjettformål under Forskningsprogrammer og internasjonalt forskningssamarbeid, samt kommersialisering og nettverkstiltak tatt del i kuttet. Det kuttes mindre prosentvis på BIA/Eurostars, MAROFF og satsingen på Havteknologi som alle vurderes som helt sentrale for NFD. Bilat-midlene og INTPART er kuttet i sin helhet, da KD oppfattes å ha tatt et helhetlig ansvar for bilateralt samarbeid gjennom finansiering og Panorama-strategi. Veksten til Grønn plattform legges på budsjettformålet.

Tabell 3.5a: Bevilgningen fra *Næringsministeren* fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
Økt konkurranseevne i nytt og eksisterende næringsliv og styrket evne til omstilling i norsk økonomi			
BIA; Brukerstyrt innovasjonsarena	619 538	624 472	575 065
BIOTEK2021; Bioteknologi for verdiskaping	37 459	36 941	31 840
EUROSTARS; EUROSTARS	25 145	25 145	23 340
FORREGION; Forskningsbasert innovasjon i regionene	1 300	1 300	1 300
GRØNNPLATTFORM; Grønn plattform	192 000	218 000	242 400
HAVBRUK2; Stort program for havbruksforskning		8 971	
INT-BILAT; BILAT-ordningen	2 130	1 811	
INTPART; International Partnerships for Excellent Education and Research	7 650	7 544	
KONT; Kontingenter	1 770	2 004	1 770
MAROFF-2; Maritim virksomhet og offsh-2	167 241	166 294	158 020
NAERINGSPH; Nærings-phd	35 328	34 840	30 030
NANO2021; Nanoteknologi og nye materiale	52 870	52 140	44 940
PES2020; Prosj.etabl.støtte H2020	8 299	3 349	
PES-HORISONT-EU; PES Horisont Europa		3 705	7 054
PORT-HAVTEK; Portefølje for havteknologi	15 958		10 608
Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljø og næringsliv			
EU-STRA; Strålevern	1 000	1 000	1 000
GENINST; Gen. andre institusjoner	1 500	1 500	1 540
IFEHANUK; Halden-prosjektet og andre nuk	21 000	21 000	21 000
RBGRUNTEKN; Res.bas.grunnbev.tekn-ind.inst	457 427	457 427	486 627
TEKNRÅD; Teknologirådet	10 650	10 650	10 930
FORNY20; FORNY2020	169 867	169 867	126 537
Andre tiltak			
DIV-AKT; Diverse aktiviteter hak=DI	311	311	311
STAB; Statistikk og kunnsk.grunnlag	1 988	1 988	1 988
VIRKSOMHET; Refusjoner til virksomhetsbudsjettet		100	
Forskning			
FORSKYV-DEPT; Forskyvning alle departementer	-170 600	-170 600	
Total sum	1 659 831	1 679 759	1 776 300

Budsjettformålet FORSKYV ble midlertidig opprettet for å håndtere engangskuttene for å få ned avsetningene. Siden engangskuttene ikke skulle føre til redusert aktivitet ble midlene budsjettert uavhengig av øvrige budsjettformål. I løpet av 2022 vil FORSKYV fordeles ut på relevante budsjettformål.

Over *Marin forskning* er bevilgningen til MAROFF kuttet helt, jfr. avsnittet over. Bioteknologiprogrammet blir vurdert som betydelig lavere prioritert av ministeren sammenlignet med HAVBRUK og MARINFORSK og har fått et betydelig kutt. Disse to budsjettformålene, spesielt HAVBRUK, finansierer en stor andel bioteknologi gjennom sine prosjektfinansieringer. Midlene til Havforskningstiåret er lagt til MARINFORSK og det er opprettet et eget budsjettformål til polarforskningssatsingen GoNorth.

Tabell 3.5b: Bevilgningen fra *Fiskeri- og havministeren* fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
Forskningsprogrammer og internasjonalt forskningssamarbeid			
BIOTEK2021; Bioteknologi for verdiskaping	23 286	23 286	6 050
HAVBRUK2; Stort program for havbruksforskning	176 938	176 638	166 383
MARINFORSK; Marine ressurser og miljø	112 886	112 686	116 127
MAROFF-2; Maritim virksomhet og offsh-2	3 840	3 840	
GONORTH; Utforske polhavet			10 000
Institutter og annen infrastruktur			
EU-STRÅ; Strålevern	1 000	1 000	1 000
RBGRUNPRIM; Res.bas.grunnbev.prim.nær.inst	113 540	113 540	116 500
STRATHAV; Strategiske bevilgninger Havforskningsinstituttet	27 535	27 535	27 535
Andre tiltak			
KONT; Kontingenter		500	
DIV-AKT; Diverse aktiviteter hak=DI	413	413	413
GENPLAN; Gen. planlegging/utredn./eval	3 500	3 500	
STAB; Statistikk og kunnsk.grunnlag	442	442	1 442
VIRKSOMHET; Refusjoner til virksomhetsbudsjettet		100	
Forskning			
FORSKYV-DEPT; Forskyvning alle departementer	-55 700	-55 700	
Total sum	407 680	407 780	445 450

I tråd med føringene knyttet til opptrappingsplanene på Teknologiløftet er det foretatt en omdisponering av avsetningene på totalt 100 mill. kroner, hvorav 42 mill. kroner er omdisponert til fremtidens havbruk og 58 mill. kroner er omdisponert til Grønn plattform. Omdisponeringen til fremtidens havbruk er gjennomført ved å øremerke avsetninger innenfor MARINFORSK og HAVBRUK til formålet. Omdisponeringen til Grønn plattform er gjennomført ved å flytte avsetninger fra budsjettformålene BIA og MAROFF til budsjettformålet GRØNNPLATTFORM.

3.3 Olje- og energidepartementet

Bevilgningen fra departementet er 1038,5 mill. kroner i 2022. Bevilgningen inkluderer tilbakeføring av den ettårig reduksjon fra 2021 på 51,5 mill. kroner. Når det korrigeres for tilbakeføringen av den ettårige reduksjonen så innebærer bevilgningen, tilleggsproposisjonen hensyntatt, en budsjettreduksjon på 74,0 mill. kroner sammenlignet med årets budsjett 2021.

Tabell 3.6: Inntekter fra OED fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
OED Kap. 1830.50	730 670	727 916	736 500
OED Kap. 1800.21	400	400	
OED Kap. 1840.50	82 000	82 000	82 000
OED Kap. 1830.51	100 000	100 000	220 000
Total sum	913 070	910 316	1 038 500

Departementet øremerker på sektorer og budsjettformål. Budsjettet innebærer en økning i midler på energiområdet, særlig mot satsingen på hydrogen. Mens det er en reduksjon mot petroleumsområdet. Det er gitt en vekst til Forskningsentre for miljøvennlig energi (+ 30 mill. kroner).

I tråd med føringene knyttet til opptrappingsplanene på Teknologiløftet er det foretatt en omdisponering av avsetningene på totalt 55 mill. kroner til satsingen på hydrogen, havrelaterte energiteknologier og lavutslipp. Omdisponeringen er gjennomført ved å øremerke avsetninger innenfor PETROMAKS2 og ENERGIX til formålet.

Tabell 3.7: Bevilgningen fra OED fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
OED Kap. 1830.50			
<i>Energisektoren</i>			
ENERGIX; Stort program energi	281 670	278 916	239 000
FMESAMFUNN; FME - samfunn	20 000	20 000	20 000
FMETEKNI; FME - teknologi	172 000	172 000	202 000
PES-HORISONT-EU; PES Horisont Europa		3 900	6 500
PES2020; Prosj.etabl.støtte H2020	6 500	2 600	
FORSKYV-DEPT; Forskyvning alle departementer	-51 500	-51 500	
<i>Petroleumssektoren</i>			
PETROMAKS2; Stort program petroleum	195 000	195 000	171 000
PETROSENTR; Forskningscentre for petroleum	30 000	30 000	30 000
DEMO2000; Prosj.ret tekn.utv. petro.virk	70 000	70 000	62 000
MARINFORSK; Marine ressurser og miljø	3 000	3 000	3 000
FRINATEK; Fri prosj.st. mat.,naturv.,tek	1 000	1 000	
KONT; Kontingenter	3 000	3 000	3 000
OED Kap. 1800.21			
ENERGIX; Stort program energi	400		
VIRKSOMHET; Refusjoner til virksomhetsbudsjettet		400	
OED Kap. 1840.50			
CLIMIT; Forskning, utvikling og demo av CO2-håndtering	82 000	82 000	82 000
OED Kap. 1830.51			
ENERGIX; Stort program energi	100 000	100 000	220 000
Total sum	913 070	910 316	1 038 500

Budsjettformålet FORSKYV ble midlertidig opprettet for å håndtere engangskuttene for å få ned avsetningene. Siden engangskuttene ikke skulle føre til redusert aktivitet ble midlene budsjettet uavhengig av øvrige budsjettformål. I løpet av 2022 vil FORSKYV fordeles ut på relevante budsjettformål.

3.4 Landbruksdepartementet

Bevilgningen fra departementer er 481,2 mill. kroner i 2022. Samlet sett er dette en økning på 3,5 mill. kroner sett i forhold til årets budsjett 2021. Bevilgningen innebærer et kutt på 18 mill. kroner til FoU-satsinger og en reduksjon på 1,5 mill. kroner grunnbevilgningene til primærnæringsinstituttene, sammenlignet med årets budsjett 2021. Bevilgningen over jordbruksavtalen er et estimat og videreført på samme nivå.

Tabell 3.8: Inntekter fra LMD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
LMD Kap. 1137.50	228 235	228 235	210 290
LMD Kap. 1137.51	193 568	193 568	195 046
LMD Kap. 1150.77	55 907	77 376	75 853
Total sum	477 710	499 179	481 189

Reduksjonen til FoU-satsingene rammer først og fremst BIONÆR. LMDs bidrag til SAMANSVAR inngår i omprioriteringsforslaget om Teknologikonvergens og ansees som så perifer for departementet at det foreslås kuttet helt. Øvrige budsjettformål har alle måttet ta en andel av kuttet.

Det er i tillegg omprioritert midler til en egen satsing på Sirkulær økonomi og Global bærekraft, slik dette ble fremmet i Forskningsrådets budsjettforslag 2022.

I tråd med føringene knyttet til opptrappingsplanene på Næringsløftet er det foretatt en omdisponering av avsetningene på 20 mill. kroner til satsingen på økt verdiskapning og bærekraft i landbaserte bionæringer. Omdisponeringen ble gjennomført ved å øremerke avsetninger innenfor BIONÆR til formålet.

Det gjøres oppmerksom på at tabellen nedenfor ikke gjenspeiler tildelingsbrevet helt nøyaktig, siden dette ble mottatt etter at årets budsjett ble ferdigstilt. Det er tildelingsbrevet som blir lagt til grunn for aktiviteten i 2022.

Tabell 3.9: Bevilgningen fra LMD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
LMD Kap. 1137.50			
BIONÆR; Bionæringsprogram	201 059	201 059	182 491
GLOBALBÆREKRAFT; Forskning for global bærekraft			1 663
MILJØFORSK; Miljøforskning for en grønn samfunnsomstilling	4 818	4 818	4 095
SAMANSVAR; Ansvarlig innovasjon og bedriftenes samfunnsan	707	707	
SIRKULÆRØKONOMI; Sirkulær økonomi			5 000
ENERGIX; Stort program energi	11 755	11 755	9 992
EU-STRA; Strålevern	2 000	2 000	2 000
INFRA; Infrastrukturtiltak	1 725	1 725	1 761
FORREGION; Forskningsbasert innovasjon i regionene	1 789	1 789	1 135
INT-BILAT; BILAT-ordningen	1 699	1 699	
PES-HORISONT-EU; PES Horisont Europa		1 600	2 153
PES2020; Prosj.etabl.støtte H2020	2 683	1 083	
LMD Kap. 1137.51			
RBGRUNPRIM; Res.bas.grunnbev.prim.nær.inst	186 195	186 195	187 521
INFRA; Infrastrukturtiltak	7 373	7 373	7 525
LMD Kap. 1150.77			
MILJØFORSK; Miljøforskning for en grønn samfunnsomstilling	5 907	5 907	5 853
FLL-JA; Forskningsmidlene for jordbruk og matindustri	50 000	71 469	70 000
Total sum	477 710	499 179	481 189

3.5 Klima- og miljødepartementet

Bevilgningen fra departementet er 612,8 mill. kroner i 2022. Dette er en økning på 5,5 mill. kroner fra årets budsjett 2021. Føringer i statsbudsjettet:

- Satsing på forsknings- og utviklingsinnsats på nullutslippsløsninger for store skip som opererer over lengre strekningen (+38,5)
- Basisbevilgningene til miljøforskningsinstituttene (+ 0,6)
- Kontingent IIASA (+0,2)

Satsingen knyttet til nullutslippsløsninger for store skip er lagt til budsjettformålet Maritim virksomhet og offshore (MAROFF).

Føringene i budsjettet gjør det nødvendig å kutte i øvrige budsjettformål med til sammen 32,3 mill. kroner. En så stor reduksjon har gjort det nødvendig å redusere budsjettet til alle budsjettformålene over KLDs budsjett, med unntak av EU-Strålevern som er et spleiselag mellom flere departementer. Kuttet har i særlig grad rammet budsjettformålene KLIMAFORSK, MILJØFORSK og ENERGIX. Det er i tillegg omprioritert midler til en egen satsing på Sirkulær økonomi og Global bærekraft, slik dette ble fremmet Forskningsrådets budsjettforslag for 2022.

Tabell 3.10: Inntekter fra KLD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
KLD Kap. 1410.51	379 503	379 803	384 190
KLD Kap. 1410.53	7 267	7 267	7 419
KLD Kap. 1410.50	220 552	220 552	221 190
Total sum	607 322	607 622	612 799

I tråd med føringene knyttet til opptrappingsplanene på Næringsløftet er det foretatt en omdisponering av avsetningene på 22 mill. kroner til satsing på sirkulær økonomi. Omdisponeringen ble gjennomført ved å flytte totalt 22 mill. kroner av avsetningene fra budsjettformålene MILJØFORSK, MARINFORSK, KLIMAFORSK, ENERGIX og BONÆR til budsjettformålet SIRKULÆRØKONOMI.

Tabell 3.11: Bevilgningen fra KLD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
KLD Kap. 1410.51			
BIONÆR; Bionæringsprogram	23 067	23 067	21 059
MAROFF-2; Maritim virksomhet og offsh-2			38 500
ROMFORSK; Program for romforskning	1 500	1 500	1 275
BEDREHELSE; Bedre helse og livskvalitet	3 800	3 800	3 230
BYFORSK; Forskning og innovasjon for framtidens byer	7 321		6 224
MARINFORSK; Marine ressurser og miljø	35 939	35 939	32 810
MILJØFORSK; Miljøforskning for en grønn samfunnsomstilling	71 576	71 576	60 344
POLARPROG; Polarforskningsprogram	9 091	9 091	8 300
SIRKULÆRØKONOMI; Sirkulær økonomi			10 000
ENERGIX; Stort program energi	102 195	102 195	93 298
KLIMAFORSK; Stort program klima	111 835	119 156	97 099
EU-STRA; Strålevern	2 029	2 029	2 029
JPICULTURE; Cultural heritage and global change	4 075	4 075	3 720
JPIKLIMA; Connecting climate knowledge for Europe	500	500	457
JPIWATER; Water challenges for a changing world	4 075	4 075	3 720
MILUTARENA; Formidlings- og koordineringstiltak knyttet for m	2 500	2 500	2 125
VIRKSOMHET; Refusjoner til virksomhetsbudsjettet		300	
KLD Kap. 1410.53			
KONT; Kontingenter	7 267	7 267	7 419
KLD Kap. 1410.50			
GLOBALBÆREKRAFT; Forskning for global bærekraft			450
RBGRUNMILJ; Res.bas.grunnbev.miljøinst	217 152	217 152	217 790
INT-BILAT; BILAT-ordningen	450	450	
PES-HORISONT-EU; PES Horisont Europa		1 750	2 950
PES2020; Prosj.etabl.støtte H2020	2 950	1 200	
Total sum	607 322	607 622	612 799

3.6 Helse- og omsorgsdepartementet

Bevilgningen fra departementet er 370,6 mill. kroner i 2022. Bevilgningen inkluderer tilbakeføring av den ettårige reduksjonen fra 2021 på 236 mill. kroner. Når det korrigeres for tilbakeføringen så innebærer bevilgningen en budsjettvekst på 5,0 mill. kroner sammenlignet med årets budsjett 2021. FoU-statistikken overtas av Statistisk sentralbyrå og flyttes ut av Forskningsrådets budsjett (-0,5 mill. kroner). Budsjettet over posten for forskningsprogrammer er økt med 5,5 mill. kroner. Denne budsjettveksten er fordelt etter forslagene i Forskningsrådets budsjettforslag. Samtidig er det gjennomført omprioriteringer mot Helseinnovasjon og Forskningscentre for klinisk behandling, slik dette ble fremmet i Forskningsrådets budsjettforslag for 2022.

Tabell 3.12: Inntekter fra HOD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
HOD Kap. 732.21	524	524	
HOD Kap. 780.50	129 067	147 905	370 562
Total sum	129 591	148 429	370 562

I tråd med føringene er det i 2022 foretatt en omdisponering av 20 mill. kroner av avsetningene til satsing på global helseforskning. Omdisponeringen ble gjennomført ved å flytte 20 mill. kroner av avsetningene fra budsjettformålene BEHANDLING, BEDREHELSE og HELSEVEL-H til GLOBVAC.

Tabell 3.13: Bevilgningen fra HOD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
Forebygging og folkehelse			
BEDREHELSE; Bedre helse og livskvalitet	69 130	68 878	65 308
GLOBVAC; Global helse- og vaksin.forskn	10 000	10 000	11 112
Helse- og omsorgstjenester			
HELSEVEL-H; Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjer	120 050	119 614	115 050
Rettede internasjoniseringstiltak			
EU-STRA; Strålevern	2 000	2 000	2 000
JPIAMR; JPI Antimikrobiell resistens	5 755	5 755	5 755
JPND; EU Joint Programme - Neurodege	7 953	7 953	7 953
Tverrgående			
HELSEINNOVASJON; Helseinnovasjon	20 000	19 927	36 243
HO21MONITOR; HelseOmsorg21-monitor	3 153	3 142	3 153
KVINNEHELSE; Kvinners helse og kjønnsperspektiver	20 471	20 396	20 471
Behandling, diagnostikk og rehabilitering			
BEHANDLING; God og treffsikker diagnostikk, behandling og re	86 555	106 240	71 555
FKB; Forskningscentre for klinisk behandling	20 000	20 000	31 962
Forskning			
FORSKYV-DEPT; Forskyvning alle departementer	-236 000	-236 000	
STAB; Statistikk og kunnsk.grunnlag	524	524	0
Total sum	129 591	148 429	370 562

Budsjettformålet FORSKYV ble midlertidig opprettet for å håndtere engangskuttene for å få ned avsetningene. Siden engangskuttene ikke skulle føre til redusert aktivitet ble midlene budsjettert uavhengig av øvrige budsjettformål. I løpet av 2022 vil FORSKYV fordeles ut på relevante budsjettformål.

3.7 Utenriksdepartementet

Bevilgningen fra departementet er på 276,4 mill. kroner. Bevilgningen inkluderer tilbakeføring av den ettårig reduksjon på 132,5 mill. kroner over bistandsbudsjettet. Når det korrigeres for tilbakeføringen så innebærer det en budsjettøkning på 47 mill. kroner sammenlignet med tildelingsbrevet for 2021.

Tabell 3.14: Inntekter fra UD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
Utenriks (02)	30 700	30 700	48 600
UD Kap. 118.70	9 000	9 000	28 000
UD Kap.118.74	21 700	21 700	20 600
Bistand (03)	64 104	72 298	225 750
UD Kap. 163.71	2 604	4 000	
UD Kap.159.71	4 000	4 000	4 000
UD Kap.159.75			3 500
UD Kap.160.70	40 000	40 000	40 000
UD Kap.161.71		24 298	155 750
UD Kap.161.72	10 000		15 000
UD Kap.150.70	7 500		7 500
Forskning	2 000	2 000	2 000
UD - Utenriksdept.	2 000	2 000	2 000
Total sum	96 804	104 998	276 350

Bevilgningen 2022 er basert på tidligere inngåtte avtaler om finansiering fra UD og Norad, tildelingsbrevet 2021 og Prop. 1 S (2021-2022) og tilleggsproposisjonen. Økningen er rettet mot UTENRIKS og NORGLOBAL2.

Det er også foretatt en omprioritering, slik at INDNOR og Kina er samlet inn under en felles satsing knyttet til Global bærekraft, slik dette ble fremmet i Forskningsrådets budsjettforslag for 2022.

I tråd med føringene er det i 2022 foretatt en omdisponering på 30 mill. kroner av avsetningene (ubrukte midler fra tidligere år) til UD, hvor midlene nå har blitt øremerket Forskningsrådets satsing på Global helse- og vaksineforskning (GLOBVAC).

Tabell 3.15: Bevilgningen fra UD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
Utenriks (02)			
<i>UD Kap. 118.70</i>			
MARINFORSK; Marine ressurser og miljø			
UTENRIKS; Internasjonale forhold - utenriks- og sikkerhetspolitikk	9 000	9 000	28 000
<i>UD Kap.118.74</i>			
UTENRIKS; Internasjonale forhold - utenriks- og sikkerhetspolitikk	21 700	21 700	20 600
Bistand (03)			
<i>UD Kap. 163.71</i>			
NORGLOBAL2; Norge - global partner			
SANOCEAN; South Africa - Norway co-operation on ocean research	2 604	4 000	
<i>UD Kap.159.71</i>			
UTENRIKS; Internasjonale forhold - utenriks- og sikkerhetspolitikk	4 000	4 000	4 000
<i>UD Kap.159.75</i>			
SANOCEAN; South Africa - Norway co-operation on ocean research			3 500
<i>UD Kap.160.70</i>			
GLOBVAC; Global helse- og vaksin.forskning	40 000	40 000	40 000
<i>UD Kap.161.71</i>			
GLOBALBÆREKRAFT; Forskning for global bærekraft			37 050
INDNOR; India-programmet	18 050	18 800	
KINA; Kina-programmet	19 000	19 000	
NORGLOBAL2; Norge - global partner	48 350	51 198	70 000
UTENRIKS; Internasjonale forhold - utenriks- og sikkerhetspolitikk	20 000	20 000	20 000
RBGRUNSAMF; Res.bas.grunnbev.samf.v.inst	19 100	19 100	19 100
SIS-UTENRIKS; Støtte til utenrikspolitiske institutter fra UD	8 000	9 600	9 600
<i>UD Kap.161.72</i>			
NORGLOBAL2; Norge - global partner	10 000		15 000
<i>UD Kap.150.70</i>			
NORGLOBAL2; Norge - global partner	7 500		7 500
Annet			
<i>UD - Utenriksdept.</i>			
EU-STRA; Strålevern	2 000	2 000	2 000
<i>UD Kap.161.71</i>	-132 500	-113 400	
Total sum	96 804	104 998	276 350

3.8 Samferdselsdepartementet

Bevilgningen fra departementet er på 104,5 mill. kroner. Det er en økning på 2 mill. kroner fra årets budsjett 2021. Denne veksten er fordelt etter Forskningsrådets budsjettforslag, hvilket innebærer at TRANSPORT2025 tar den største delen av økningen, men også ENERGIX gis en liten økning.

Tabell 3.16: Inntekter fra SD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
SD Kap. 1301.50 - Forskningsrådet	102 455	102 455	104 500
Total sum	102 455	102 455	104 500

I tråd med opptrappingsplanen på Teknologiløftet er det foretatt en om-disponering av avsetningene på totalt 25 mill. kroner ved å øremerke avsetninger til PILOT-T innenfor TRANSPORT2025.

Tabell 3.17: Bevilgningen fra SD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
ENERGIX; Stort program energi	23 755	23 755	24 200
SAMRISK-2; Samfunnssikkerhet og risiko	1 100	1 100	1 100
TRANSPORT; Transport 2025	77 600	77 600	79 200
Total sum	102 455	102 455	104 500

3.9 Kommunal- og distriktsdepartementet

Bevilgningen fra departementet er på 221,6 mill. kroner i 2022. Bevilgningen inkluderer tilbakeføring av den ettårige reduksjonen fra 2021 på 35,2 mill. kroner. Når det korrigeres for tilbakeføringen og budsjettekniske endringer så innebærer bevilgningen en budsjettreduksjon på 50,0 mill. kroner sammenlignet med tildelingsbrevet for 2021. Kuttet rammer først og fremst IKT-forskningen (39 mill. kroner), men også aktivitet knyttet til demokrati og styring, og regionale satsinger.

Tabell 3.18: Inntekter fra KDD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
KDD Kap. 500.50	44 624	39 921	45 100
KDD Kap. 553.74	79 200	79 150	24 200
KDD Kap. 541.50	167 189	167 189	152 302
KDD Kap. 541.22		1 500	
Total sum	291 013	287 760	221 602

- *Forskningsprogrammer:* Departementet har øremerket bevilgningene over posten på budsjettformålene, dvs til DEMOS, FORKOMMUNE, JPI Urbant Europa, SAMISK og SAMKUL.
- *Regional og distriktsutvikling:* Fylkeskommunene får fra 2022 ansvaret for mobiliseringsdelen av forskningsbasert innovasjon i regionene (FORREGION) og det er derfor flyttet 51 mill. kroner ut av Forskningsrådets budsjett. Kapasitetsløftet er i tillegg redusert med 4 mill. kroner til 24,2 mill. kroner i 2022.
- *IT- og ekom forskning:* Midlene vil også i 2022 fordeles mellom IKTPLUSS og SIMULA senteret. I tillegg har SAMRISK en mindre bevilgning over posten i 2021.

Det er i tillegg omprioritert midler til en egen satsing på Innovasjonsarena for stat og kommune, slik dette ble fremmet Forskningsrådets budsjettforslag for 2022.

I tråd med føringene er det om-disponert 10 mill. kroner av avsetningene (ubrukte midler fra tidligere år) til satsing på Innovasjonsarena i offentlig sektor. Om-disponeringen ble gjennomført ved å flytte 10 mill. kroner av avsetningene fra IKTPLUSS til INNOFFARENA.

Det gjøres oppmerksom på at tabellen nedenfor ikke gjenspeiler tildelingsbrevet helt nøyaktig, siden dette ble mottatt etter at årets budsjett ble ferdigstilt. Det er tildelingsbrevet som blir lagt til grunn for aktiviteten i 2022.

Tabell 3.19: Bevilgningen fra KDD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
KDD Kap. 500.50			
DEMOS; Demokratisk og effektiv styring, planlegging og forvaltning	37 974	37 050	32 700
FORKOMMUNE; Forskning og innovasjon i kommunesektoren	5 100	5 010	
FORSKYV-DEPT; Forskyvning alle departementer	-15 200	-11 200	
INNOFFARENA; Innovasjonsarena for stat og kommune			3 100
JPIURBAN; Urban Europe	2 800	2 800	2 800
P-SAMISK; Program for samisk forskning	3 500	3 400	3 500
SAMKUL; Samfunnsutviklingens kulturell	2 950	2 861	3 000
VAM; Velferd, arbeid og migrasjon	7 500		
KDD Kap. 553.74			
FORREGION; Forskningsbasert innovasjon i regionene	79 200	79 150	24 200
KDD Kap. 541.50			
FORSKYV-DEPT; Forskyvning alle departementer	-24 000	-24 000	
IKTPLUSS; IKT og digital innovasjon	145 521	145 691	103 488
SAMRISK-2; Samfunnsikkerhet og risiko	968	1 065	1 091
SIMULA; SIMULA-senteret ()	44 700	44 433	47 723
KDD Kap. 541.22			
VIRKSOMHET; Refusjoner til virksomhetsbudsjettet		1 500	
Total sum	291 013	287 760	221 602

Budsjettformålet FORSKYV ble midlertidig opprettet for å håndtere engangskuttene for å få ned avsetningene. Siden engangskuttene ikke skulle føre til redusert aktivitet ble midlene budsjettert uavhengig av øvrige budsjettformål. I løpet av 2022 vil FORSKYV fordeles ut på relevante budsjettformål.

3.10 Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Bevilgningen fra departementet er på 186,2 mill. kroner i 2022. Bevilgningen inkluderer tilbakeføring av den ettårige reduksjonen fra 2021 på 41,8 mill. kroner. Bevilgningene til forskning om integrering flyttes fra Kunnskapsdepartementet til Arbeids- og inkluderingsdepartementet fra 2022. Når det korrigeres for tilbakeføringen og budsjettekniske endringer så innebærer bevilgningen en budsjettvekst på 16,5 mill. kroner sammenlignet med årets budsjett 2021.

Tabell 3.20: Inntekter fra AID fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
AID Kap. 601.50	117 829	117 829	176 175
AID Kap. 671.50			10 151
AID Kap. 601.21		10 000	
Total sum	117 829	127 829	186 326

Budsjettet er styrket med:

- Satsing på økt kapasitets- og kunnskapsoppbygging på EU/EØS-rett og gjennomføring i Norge (5,5 mill. kroner), som er innenfor VAM.

- Satsing på forskningsstøttet innovasjon og digitalisering av arbeids- og velferdstjenestene (7,5 mill. kroner), som er innenfor HELSEVEL-V.

Når føringene fra departementet er lagt til grunn, så gjenstår 3,5 mill. kroner til fordeling. Denne budsjettveksten gitt til satsingen på Kompetanse for et omstillingsdyktig nærings- og arbeidsliv (VAM) i tråd med Forskningsrådets budsjettforslag.

Tabell 3.21: Bevilgningen fra AID fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
Programmer			
VAM; Velferd, arbeid og migrasjon	109 808	106 687	123 576
HELSEVEL; Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester	29 090	40 912	39 760
PETROMAKS2; Stort program petroleum	20 731	22 030	22 990
FORSKYV-DEPT; Forskyvning alle departementer	-41 800	-41 800	
Total sum	117 829	127 829	186 326

Budsjettformålet FORSKYV ble midlertidig opprettet for å håndtere engangskuttene for å få ned avsetningene. Siden engangskuttene ikke skulle føre til redusert aktivitet ble midlene budsjettert uavhengig av øvrige budsjettformål. I løpet av 2022 vil FORSKYV fordeles ut på relevante budsjettformål.

I tråd med føringene er det i 2022 foretatt en omdisponering på totalt 20 mill. kroner av avsetningene (ubrukte midler fra tidligere år) til AID. Av avsetningene er 10 mill. kroner omdisponert til satsing på Innovasjonsarena i offentlig sektor ved å flytte 10 mill. kroner av avsetningene fra HELSEVEL til INNOFFARENA. I tillegg er 10 mill. kroner omdisponert ved å øremerke avsetningene innenfor VAM til rettsvitenskapelig forskning og EØS-rett.

3.11 Justis- og beredskapsdepartementet

Bevilgningen fra departementet er på 60 mill. kroner i 2022. Dette innebærer en økning på 4,5 mill. kroner sammenlignet med årets budsjett 2021.

- Oppfølging av oppbygging av kapasitet og fagmiljø på EU-/EØS-rett og forholdet til norsk rett (+5,5)
- Forskning på vold, overgrep og hatkriminalitet (11,3)

Tabell 3.22: Inntekter fra JD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
JD Kap. 400.50	55 413	55 413	48 732
JD Kap. 400.23			11 300
Total sum	55 413	55 413	60 032

Den øremerkede veksten på EU/EØS rett er lagt til budsjettformålet LOVOGRET, mens Forskning på vold og overgrep er lagt til SAMRISK. Budsjettet innebærer at det må kuttes i øvrige budsjettformål

med 12,2 mill. kroner. Departementet øremerker bevilgningen ned på budsjettformål i tildelingsbrevet.

I tråd med føringene er det i 2022 omdisponert 10 mill. kroner av avsetningene til JD til EØS-rettsvitenskapelig forskning. Omdisponeringen ble gjennomført ved å flytte 10 mill. kroner av avsetningene fra alle budsjettformålene som er finansiert av JD til budsjettformålet LOVOGRETT. Avsetningene er flyttet proporsjonalt i forhold til størrelsen på de opprinnelige avsetningene inn i 2022.

Tabell 3.23: Bevilgningen fra JD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
JD Kap. 400.50			
IKTPLUS; IKT og digital innovasjon	19 763	19 763	15 350
LOVOGRETT; Juridisk forskning			5 500
NORGLOBAL2; Norge - global partner	2 477	2 477	1 927
SAMRISK-2; Samfunnssikkerhet og risiko	27 004	27 004	21 135
UTENRIKS; Internasjonale forhold - utenriks- og sikkerhetspolitikk	3 469	3 469	2 720
VAM; Velferd, arbeid og migrasjon	2 700	2 700	2 100
JD Kap. 400.23			
SAMRISK-2; Samfunnssikkerhet og risiko			11 300
Total sum	55 413	55 413	60 032

3.12 Barne- og familiedepartementet

Bevilgningen fra departementet er på 31,7 mill. kroner i 2022. Samlet sett er dette en reduksjon på 0,4 mill. kroner sett i forhold til Årets budsjett 2021. Bevilgningen i 2021 inkluderte 1 mill. kroner til en kunnskapsoppsummering på forbrukerområdet. På de to øvrige postene er den liten vekst på 0,6 mill. kroner. Økningen er fordelt likt mellom budsjettformålene som har bevilgning fra den enkelte post.

Tabell 3.24: Inntekter fra BFD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
BFD Kap. 846.50	12 519	12 519	12 780
BFD Kap. 854.50	18 573	18 573	18 960
BFD Kap. 800.21	1 000	1 000	
Total sum	32 092	32 092	31 740

I tråd med føringene er det i 2022 foretatt en omdisponering på totalt 20 mill. kroner av avsetningene (ubrukne midler fra tidligere år) til BFD, hvor 10 mill. kroner av midlene nå har blitt øremerket forskning på implementering av tiltak for barn, unge og familier, og 10 mill. kroner av midlene har blitt øremerket etterforskning – forskning om vold og overgrep. Omdisponeringen er foretatt ved å øremerke avsetninger innenfor budsjettformålene VAM og HELSEVEL-V.

Tabell 3.25: Bevilgningen fra BFD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
BFD Kap. 800.21			
VAM; Velferd, arbeid og migrasjon	1 000	1 000	
BFD Kap. 846.50			
HELSEVEL-V; Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenest	5 008	5 008	5 139
VAM; Velferd, arbeid og migrasjon	7 511	7 511	7 641
BFD Kap. 854.50			
HELSEVEL-V; Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenest	9 087	9 087	9 280
VAM; Velferd, arbeid og migrasjon	9 486	9 486	9 680
Total sum	32 092	32 092	31 740

3.13 Finansdepartementet

Bevilgningen fra departementet er på 38,1 mill. kroner. Dette er en økning på 0,4 mill. kroner sammenlignet med årets budsjett 2021. Satsingene videreføres på samme nivå, men det er lagt inn en prisjustering på 0,4 mill. kroner på satsingen på Finansmarkedet.

Tabell 3.26: Inntekter fra FIN fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
FIN Kap. 1600.21	24 200	24 200	24 200
FIN Kap. 1600.70	13 500	13 500	13 900
Total sum	37 700	37 700	38 100

Tabell 3.27: Bevilgningen fra FIN fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
FIN Kap. 1600.21			
SAMØKONOMI; Makroøkonomiske utfordringer	15 000	15 000	15 000
SKATT; Skatteøkonomi	9 200	9 200	9 200
FIN Kap. 1600.70			
FINANSMARK; Finansmarkedet	13 500	13 500	13 900
Total sum	37 700	37 700	38 100

3.14 Kulturdepartementet

Bevilgningen fra departementet er på 31,2 mill. kroner i 2022. Bevilgningen er totalt sett økt med 5,5 mill. kroner sett i forhold til årets budsjett 2021.

Departementet har øremerket 5 mill. kroner til stipendiater/forskningsmidler innenfor kulturvern tiltak. Disse midlene er inntil videre lagt til KULMEDIA. Øvrig vekst er fordelt etter Forskningsrådets budsjettforslag. Det innebærer vekst til KULMEDIA og noe til SAMKUL.

Tabell 3.28: Inntekter fra KUD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
KUD Kap. 335.73	8 485	8 485	8 700
KUD Kap. 325.52	14 480	14 480	14 770
KUD Kap. 328.78			5 000
KUD - Kulturdepartementet	2 727	2 727	2 727
Total sum	25 692	25 692	31 197

I tråd med føringene er det i 2022 omprioritert 20 mill. kroner av avsetningene til satsing på Likestilling. Omdisponeringen ble gjennomført ved å flytte 20 mill. kroner av avsetningene fra KULMEDIA til en ny satsing på likestilling.

Tabell 3.29: Bevilgningen fra KUD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
KUD Kap. 335.73			
KULMEDIA; Kultur- og mediesektoren	8 485	8 485	8 700
KUD Kap. 325.52			
KULMEDIA; Kultur- og mediesektoren	9 280	9 180	9 410
SAMKUL; Samfunnsutviklingens kulturell	5 200	5 300	5 360
KUD Kap. 328.78			
KULMEDIA; Kultur- og mediesektoren			5 000
KUD - Kulturdepartementet			
BEDREHELSE; Bedre helse og livskvalitet	2 727	2 727	2 727
Total sum	25 692	25 692	31 197

3.15 Forsvarsdepartementet

Bevilgningen fra Forsvarsdepartementet er på 16,5 mill. kroner til videreføring av tre budsjettformålene; SAMRISK, UTENRIKS og IKTPLUSS. Dette er samme nivå som revidert budsjett i 2021.

Tabell 3.30: Inntekter fra FD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
FD Kap. 1760.45	1 000		
FD Kap.1700.73	500	16 500	19 945
Total sum	1 500	16 500	19 945

Tabell 3.31: Bevilgningen fra FD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2021		2022
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
SAMRISK-2; Samfunnssikkerhet og risiko	1 000	1 000	1 000
IKTPLUSS; IKT og digital innovasjon		15 000	15 000
PES-HORISONT-EU; PES Horisont Europa			3 600
UTENRIKS; Internasjonale forhold - utenriks- og sikkerhetspolitikk	500	500	
VIRKSOMHET; Refusjoner til virksomhetsbudsjettet			345
Total sum	1 500	16 500	19 945

4 Budsjettformål 2022

Nedenfor gis det en omtale av Forskningsrådets budsjettformål. Omtalen innledes med navn og periode (dato for tidsavgrensede eller "løpende"). Omtalen gir også informasjon om målene med satsingen. Dette vil normalt være en beskrivelse av hvilke tematiske og faglige mål satsingen omfatter, men kan også være mål knyttet til hva en ønsker å oppnå med de virkemidler som benyttes. Samlet finansiering fordelt på departement fremkommer av tabellen helt til slutt i dokumentet, og dermed ikke under omtalen av det enkelte budsjettformål.

4.1 Porteføljestyre

4.1.1 Humaniora og samfunnsvitenskap

Humaniora og samfunnsvitenskap (FRIHUMSAM) er en del av Forskningsrådets målrettede innsats for *Banebrytende forskning (FRIPRO)*. De øvrige budsjettformålene i FRIPRO er *Livsvitenskap (FRIMEDBIO)* og *Naturvitenskap og teknologi (FRINATEK)*. FRIPRO, herunder FRIHUMSAM, skal bidra til å styrke vår nasjonale kunnskapsberedskap ved å støtte banebrytende forskning. FRIPRO skal fremme vitenskapelig kvalitet i internasjonal forskningsfront, dristig og nyskapende forskning og karriere for unge forskertalenter. I tillegg skal FRIPRO bidra til økt mobilitet for forskere tidlig i deres karriere. Det er en åpen, nasjonal konkurransearena som favner alle fag og tema. Følgende investeringsmål er satt for FRIHUMSAM for 2022: Forskerprosjekt for fornyelse, Forskerprosjekt for unge talenter og Treårig Forskerprosjekt med internasjonal mobilitet innenfor fagområdene humaniora og samfunnsvitenskap. I tillegg kan det bevilges midler til utenlandsstipend for stipendiater og for prosjektledere for Forskerprosjekt for unge talenter som er finansiert av FRIHUMSAM.

Det er også satt av midler som benyttes til oppfølging av fagevalueringer innenfor humaniora og samfunnsvitenskap. Det humanistiske fagområdet ble evaluert i sin helhet i 2017 (HUMEVAL), og midler benyttes i perioden 2018-2022 til å finansiere oppfølgingstiltak basert på funn i evalueringen. Samfunnsvitenskapelig forskning i Norge ble evaluert i sin helhet i 2018 (SAMEVAL), og midler benyttes i perioden 2020-2024 til å finansiere oppfølgingstiltak basert på funn i evalueringen.

I 2021 ble evalueringen av rettsvitenskapelig forskning (JUREVAL) ferdigstilt. Det settes av midler til å finansiere oppfølgingstiltak basert på funn i evalueringen.

4.1.2 Naturvitenskap og teknologi

Naturvitenskap og teknologi (FRINATEK) er en del av Forskningsrådets målrettede innsats for *banebrytende forskning (FRIPRO)*. De øvrige budsjettformålene i FRIPRO er *Humaniora og samfunnsvitenskap (FRIHUMSAM)* og *Livsvitenskap (FRIMEDBIO)*. FRIPRO, herunder FRINATEK, skal bidra til å styrke vår nasjonale kunnskapsberedskap ved å støtte banebrytende forskning. FRIPRO skal fremme vitenskapelig kvalitet i internasjonal forskningsfront, dristig og nyskapende forskning og karriere for unge forskertalenter. I tillegg skal FRIPRO bidra til økt mobilitet for forskere tidlig i deres karriere. Det er en åpen, nasjonal konkurransearena som favner alle fag og tema. Følgende investeringsmål er satt for FRINATEK for 2022: Forskerprosjekt for fornyelse, Forskerprosjekt for unge talenter og Treårig Forskerprosjekt med internasjonal mobilitet innenfor fagområdene naturvitenskap og teknologi. I tillegg kan det bevilges midler til utenlandsstipend for stipendiater og prosjektledere for den gamle søknadstypen Unge forskertalenter og den nåværende søknadstypevarianten Forskerprosjekt for unge talenter finansiert av FRINATEK.

Budsjettformålet ROMFORSKNING tar sikte på å beskrive og forstå fenomener i verdensrommet og gjennom jordobservasjoner fra satellitt forstå hvordan fysiske, kjemiske og geologiske prosesser

endrer vår egen planet. Norge bruker betydelige summer på deltakelse i romorganisasjoner og romrelevante forskningsinfrastrukturer som European Space Agency (ESA), *European Incoherent SCATter (EISCAT)* og *Nordic Optical Telescope (NOT)*. ROMFORSKNING skal bidra til å maksimere den forskningsmessige utnyttelsen av slike investeringer for norske forskere. Målet er å støtte og videreutvikle forskningsfelt der Norge og norske forskere har satset målbevisst og bygget opp høy kompetanse på et internasjonalt nivå. ROMFORSKNING skal videre bidra til utviklingen av en ny generasjon romforskere.

Tilskuddsordning for de regionale vitensentrene (VITEN). Forskningsrådet fikk i 2003 i oppdrag fra KD å utvikle regionale vitensentre i Norge. Gjennomføringen av oppdraget fra KD ble organisert som et program, og omfatter nå 13 institusjoner fordelt over hele landet (Oslo, Bergen, Trondheim, Ålesund, Mo i Rana, Tromsø, Gjøvik, Porsgrunn, Sarpsborg, Jæren, Arendal, Ås og Kaupanger). Et vitensenter er et populærvitenskapelig opplevelses- og læringscenter innenfor matematikk, naturvitenskap og teknologi der de besøkende lærer ved å eksperimentere selv. De regionale vitensentrene skal være et tilbud for skoleverket og allmennheten i sin region. Videre skal de samarbeide med ulike lokale formidlere innenfor sin region, som vitenskaps- og naturhistoriske museer, Newtonrom og andre formidlere av realfaglig kompetanse. De skal fungere som ressursentre for andre tiltak og institusjoner innenfor interaktiv formidling. Sammen skal de regionale vitensentre utgjøre et helhetlig nasjonalt tilbud.

4.1.3 Livsvitenskap

Livsvitenskap (FRIMEDBIO) er en del av Forskningsrådets målrettede innsats for *banebrytende forskning (FRIPRO)*. De øvrige budsjettformålene i FRIPRO er *Humaniora og samfunnsvitenskap (FRIHUMSAM)* og *Naturvitenskap og teknologi (FRINATEK)*. FRIPRO, herunder FRIMEDBIO, skal bidra til å styrke vår nasjonale kunnskapsberedskap ved å støtte banebrytende forskning. FRIPRO skal fremme vitenskapelig kvalitet i internasjonal forskningsfront, dristig og nyskapende forskning og karriere for unge forskertalenter. I tillegg skal FRIPRO bidra til økt mobilitet for forskere tidlig i deres karriere. Det er en åpen, nasjonal konkurransearena som favner alle fag og tema. Følgende investeringsmål er satt for FRIMEDBIO for 2022: Forskerprosjekt for fornyelse, Forskerprosjekt for unge forskertalenter og 3-årig Forskerprosjekt med internasjonal mobilitet innenfor fagområdet livsvitenskap. Fra og med 2022 er oppfølgingstiltak etter fagevalueringer innenfor biologi, medisin og helsefag en del av FRIMEDBIO. Oppfølgingstiltak i 2022 er en nasjonal forskerskole i bioinformatikk og biostatistikk (NORBIS), igangsatt i 2015. Forskerskolen er en samfinansiering med FRINATEK og avsluttes i 2023. Øvrige tiltak er ikke planlagt. I tillegg kan det bevilges midler til utenlandsstipend for stipendiater og prosjektledere for Forskerprosjekt for unge talenter som er finansiert av FRIMEDBIO.

Sars International Center for Marine Molecular Biology (SARS) (2013-2022) ved Universitetet i Bergen har vitenskapelig fokus på komplekse marine organismer og økosystemer, der en ny modellorganisme i overgangen mellom virvelløse dyr og virveldyr har gitt banebrytende vitenskapelige resultater og ny forståelse innenfor utvikling av genomet. Senteret har i dag åtte forskergrupper som utfører forskning på flere felt og er tilknyttet europeisk infrastrukturetsatsing. En avtale om partnerskap med EMBL, Europas fremste forskningsinstitusjon innenfor biovitenskap, ble inngått i 2003. Partnerskapet er sentralt for å opprettholde en høy internasjonal kvalitetsprofil og rekruttering. Sarscenterets nasjonale betydning som sentralt kompetansemiljø innenfor utviklingsbiologi og som vårt viktigste grunnforskingsmiljø innenfor marin molekylær biologi understrekes. En tilfredsstillende midtveis-evaluering i 2017 ga grunnlag for videreføring av midler ut 2022.

Norsk senter for molekylærmedisin (NCMM) (2015-2024) utgjør den norske noden i et nordisk EMBL partnerskap innenfor molekylærmedisin og har tett kontakt både med sine søstersentre i Finland,

Sverige og Danmark samt med EMBL i Heidelberg, Tyskland. NCMM har fokus på molekylære sykdomsmekanismer og translasjonsforskning. Senteret vil ha tett kobling til kliniske miljøer, der et av hovedsatsningsområdene en innenfor presisjonsmedisin.

4.1.4 Muliggjørende teknologier

Bioteknologi for verdiskaping (BIOTEK2021) har som mål å fremme utvikling og anvendelse av bioteknologi som bidrar til innovasjon knyttet til å løse store samfunnsutfordringer på en ansvarlig måte. Midlene skal bidra til nyskapende bioteknologisk kompetanse og metodikk og til bærekraftig teknologi- og næringsutvikling, eksempelvis innenfor helse, landbruk, marin sektor og prosessindustrien.

IKT og digital innovasjon (IKTPLUSS) har som mål å bygge robuste IKT-miljøer, få frem en betydelig andel dristige IKT-prosjekter og koble Forskningsrådets IKT-portefølje mot nasjonale behov for IKT-forskning og innovasjon på sentrale samfunnsområder. Midlene skal bidra til å få redusert gapet mellom etterspurt og tilgjengelig IKT-kompetanse for å styrke omstillingskapasiteten i næringslivet, i offentlig sektor og i samfunnet ellers.

Nanoteknologi og avanserte materialer (NANO2021) har som mål å bygge fremragende kunnskap og bærekraftige løsninger og innovasjoner basert på nanoteknologi, mikroteknologi og avanserte materialer. Innsatsen på nanoteknologi, mikroteknologi og avanserte materialer er ikke avgrenset til spesifikke anvendelser, men skal gi positive bidrag i møtet med samfunnsutfordringene og bærekraftsmålene. Forskingen som finansieres skal ivareta forventinger om ansvarlig forskning og innovasjon.

Simula Research Laboratory AS (SIMULA) har som formål å drive grunnleggende, langsiktig forskning på utvalgte områder innenfor programvare- og kommunikasjonsteknologi, og kombinerer dette med utdanning av forskere og innovasjons- og kommersialiseringsvirksomhet. Forskingen er særlig rettet inn mot IKT-områdene programvare og vitenskapelig databehandling, kommunikasjonssystemer, maskinlæring og IKT-sikkerhet. Simula er organisert som et aksjeselskap med KD som eier.

Teknologikonvergens (TEKNOKONVERGENS) har som mål få frem grensesprengende teknologi og radikale innovasjoner gjennom teknologikonvergens knyttet til de muliggjørende teknologiene. Midlene skal bidra til bærekraft og løse samfunnsutfordringer, og både utvikling og implementering av ny teknologi skal gjøres innenfor rammen av ansvarlig forskning og innovasjon (RRI). Midlene skal også bidra til å utvikle Forskningsrådet som en samfunnsansvarlig aktør og fremme gode, fremtidsrettede og samfunnsansvarlige interaksjoner mellom forskning, teknologi, næringsliv og samfunn.

4.1.5 Industri og tjenestenæringer

FORNY bidrar til teknologisk risikoredusering og økt verdiskaping fra forskningsinnsatsen ved forskningsorganisasjonene. FORNY adresserer markedssvikten i tidligfase, hvor det må forventes mange år med kapitalkrevende utvikling før det kan forventes kommersielle inntekter. På dette tidspunktet er nytten og gevinstpotensialet ofte ikke tilstrekkelig dokumentert og den teknologiske og økonomiske risikoen for stor til at private eller offentlige aktører vil kunne ta ansvaret for videre utvikling. Forventede langsiktige samfunnsøkonomiske gevinster er økt verdiskaping fra forskningsinnsatsen. FORNY benytter i hovedsak søknadstypen kommersialisering, variantene kvalifisering og verifisering.

BIA skal avlaste risikoen som næringslivet tar ved å satse på forskningsbasert innovasjon for bærekraftig omstilling og verdiskaping. Dette gjøres i et tett samspill med de andre næringsrettede porteføljene for å sikre et tilbud til bredden av norsk næringsliv. Det er behov for et betydelig taktskifte i forsknings- og innovasjonsinnsatsen i norsk næringsliv. Støtten skal bidra til økt norsk verdiskaping gjennom oppbygging av nytt, kunnskapsbasert næringsliv eller til fornyelse og omstilling av etablert næringsliv. Midlene vil i hovedsak gå til innovasjonsprosjekter initiert av næringslivet selv, men det legges også til rette for målrettede satsinger for å møte en samfunns- eller næringsutfordring eller for oppbygging av ny næringslivsrelevant kompetanse i norske FoU-institusjoner der det avdekkes behov. EUROSTARS er et felles initiativ fra EUREKA og EU-kommisjonen og videreføres i Horisont Europa. EUROSTARS skal styrke FoU-utførende små og mellomstore bedrifter som ønsker å løse sine forsknings- og innovasjonsutfordringer gjennom et forpliktende samarbeid med tilsvarende bedrifter i Europa. Den er en integrert del av BIA og er budsjettformålets hovedvirkemiddel for internasjonalisering.

Grønn plattform er både en modell for samarbeid, og et budsjettformål. Grønn plattform skal legge til rette for samarbeid mellom de statlige virkemiddelaktørene i Norge. Dette skal gi en målrettet og koordinert innsats med et overordnet mål om å realisere overgangen til lavutslippssamfunnet og et bærekraftig samfunn. Grønn plattform ble lansert i regjeringens tredje tiltakspakke med økonomiske tiltak som følge av koronapandemien i mai 2020. I forbindelse med lanseringen bevilget regjeringen en milliard kroner fordelt over tre år til grønn omstilling i næringslivet, som ble lyst ut og bevilget i 2021. I 2022 planlegges det en ny utlysningrunde. Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Siva vil forvalte midlene i samarbeid og ved hjelp av ulike søknadstyper og virkemidler bidra til at brukergrensesnittet oppleves som enkelt.

Forskningsbasert innovasjon i regionene (FORREGION) har som mål å styrke forsknings- og utdanningsinstitusjonene som samarbeidspartnere for næringslivet, gi regionalt næringsliv tilgang på relevant forskning og kompetanse og å skape varig økt forskningskapasitet og kompetanse i FoU-miljøene. Gjennom slike kapasitetsløft skal regionene styrkes i tråd med egne regionale strategier og satsinger. Det er også et mål å utvikle og dele kunnskap om forskningsbasert innovasjon, igangsette kompetansehevende tiltak knyttet til mobiliseringsaktiviteter og sikre erfaringsutveksling mellom fylkeskommunene, og mellom regionalt og nasjonalt nivå.

4.1.6 Landbasert mat, miljø og bioressurser

Bærekraftig verdiskaping i mat- og biobaserte næringer (BIONÆR) har som mål å bidra til økt kunnskap om betydningen av fornybare, landbaserte bioressurser for bærekraftig landbruk og matproduksjon. Reduserte klimagassutslipp og tilpasning til klima i endring innenfor jordbruk og skogbruk står sentralt. Forskning og innovasjon for bærekraftige matsystemer og bioøkonomiens betydning for kunnskap om sammenhenger mellom matproduksjon og klima, biodiversitet, forbruker og folkehelse er viktig for dette budsjettformålet. Forskning og innovasjon for økt verdiskaping i norske, biobaserte næringer vektlegges og satsingen har vekt på anvendt forskning. Følgende investeringsmål er satt for 2022; bærekraftig mat og landbruk, økt verdiskaping i næringslivet innenfor grønn omstilling. Følgende utlysninger er planlagt i samarbeid med andre: anti-mikrobiell resistens, fôr og fôringredienser i sektorovergripende bioøkonomi, samt flere internasjonale utlysninger.

Miljøforskning for en grønn samfunnsomstilling (MILJØFORSK) har som mål å styrke kunnskapsgrunnlaget for en bærekraftig samfunnsutvikling og en grønn omstilling av samfunnet. MILJØFORSK er Forskningsrådets hovedsatsing på miljøforskning og dekker landbasert miljø, ferskvann og luft. Satsingen skal bidra med økt kunnskap om sentrale miljøutfordringer, og gi

forvaltning, næringsliv og samfunnet for øvrig et bedre grunnlag for å treffe beslutninger. Følgende investeringsmål er satt for 2022: miljøgifter og forurensing. Følgende investeringsmål er planlagt i samarbeid med andre: arealer under press, økonomi og det grønne skiftet, marint miljø, anti-mikrobiell resistens, flere internasjonale utlysninger, kommunikasjonsstøtte og arrangementsmidler.

Sirkulær økonomi (SIRKULÆRØKONOMI) har som mål å styrke utviklingen av kunnskapsgrunnlaget for alle aspekter ved sirkulærøkonomien, både landbasert og marint. Videre har satsingen et ansvar for å utvikle kunnskap og løsninger for en ressurseffektiv og sosialt bærekraftig sirkulær økonomi. Følgende investeringsmål er satt for 2022: produksjon og forbruk av ferdigvarer (bl.a. EE, byggevarer, tekstiler og møbler), sirkulær plastbruk, en internasjonal utlysning om systemer for bærekraftig produksjon og forbruk, samt kommunikasjon- og arrangementsstøttemidler.

JPI Cultural heritage and global change (JPICULTURE) har som mål å utvikle forskningsbasert kunnskap for en bærekraftig bruk og forvaltning av vår uerstattelige kulturarv, som møter de globale utfordringer og bidra til utviklingen av samfunnet i et langsiktig perspektiv.

4.1.7 Petroleum

Stort program for petroleumsforskning (PETROMAKS 2) har som målsetting å få frem kunnskap og teknologi som gir optimal utnyttelse av de norske petroleumsressursene og som gjør norsk sokkel konkurransedyktig på kostnad, klimagassutslipp og miljø sammenlignet med andre petroleumsprovinser. Programmet er avgrenset til olje- og gassvirksomhet og alle prosjekter i porteføljen skal ha kobling til problemstillinger tilknyttet petroleumsvirksomheten i åpne områder på norsk kontinentalsokkel og/eller sikkerhet på landanleggene i Norge. Den samlede aktiviteten skal dekke strategisk grunnforskning, kunnskap- og kompetansebygging, forskerrekruttering, anvendt forskning og teknologiutvikling. Programmet dekker alle fem tematiske prioriteringer i porteføljeplanen for petroleum; (1) Reduksjon av klimagasser, energieffektivisering og miljø, (2) Undergrunnsforståelse, (3) Boring, komplettering og intervensjon og permanent avstengning av brønner (P&A), (4) Produksjon, prosessering og transport og (5) Sturulykker og arbeidsmiljø. Programmet har viktige strukturelle prioriteringer rettet mot forskerrekruttering, næringslivsinvolvering og bruker-medvirkning, samt internasjonalt samarbeid. Programmet benytter seg av et bredt spekter av søknadstyper.

Forskningssentrene for petroleum (PETROSENTER) skal ved fokusert og langsiktig forskningsinnsats på høyt internasjonalt nivå løse utpekte utfordringer for utnyttelse av petroleumsressursene på norsk sokkel. Næringsrettet forskerutdanning og langsiktig kompetansebygging er sentralt for sentrene, som er etablert for en periode på inntil åtte år (5 + 3). Prioriteringene for utlysningene har hatt bakgrunn i nasjonale utrednings- og strategiprosesser, deriblant OG21, og bevilgningene har vært basert på konkurranse og vurderinger av internasjonale eksperter. PETROSENTER har et løpende senter, som forsker fram nye løsninger for å kutte klimagassutslipp på norsk sokkel. To nye forskningssentre med oppstart i 2023 vil utføre forskning for å få bedre kunnskap og teknologi om undergrunnen. Dette vil ha stor betydning for verdiskaping og utnyttelse av gjenværende ressurser på norsk sokkel. Mer effektiv reservoardrift, som vil bidra til reduksjon i klimagassutslipp, og ny kunnskap for framvoksende næringer som hydrogen og CO₂-lagring er også en del av denne forskningen.

DEMO 2000 skal fremme langsiktig konkurransedyktighet i oljenæringen og fortsatt lønnsom og bærekraftig utvinning av ressursene på norsk sokkel. DEMO 2000 har som formål å demonstrere og kvalifisere ny teknologi og nye systemer i nært samarbeid mellom leverandørindustrien, olje-

selskaper og forskningsinstitutter. Demonstrasjon og kvalifisering skal gjøres under realistiske betingelser offshore eller ved relevante anlegg på land. Programmet dekker fire av de tematiske prioriteringer i porteføljeplanen for petroleum; (1) Reduksjon av klimagasser, energieffektivisering og miljø, (2) Undergrunnsforståelse, (3) Boring, komplettering og intervensjon og permanent avstengning av brønner (P&A), (4) Produksjon, prosessering og transport. Den offentlige finansieringen gjennom DEMO 2000, som utgjør en mindre andel av prosjektenes samlede finansiering, er en viktig utløsende faktor for å modne ny teknologi fram til markedet.

4.1.8 Hav

Stort program for havbruksforskning (HAVBRUK2) har som hovedmål å levere kunnskap og løsninger for sosialt, økonomisk og miljømessig bærekraftig vekst og utvikling i norsk havbruksnæring, og sikre og videreutvikle Norges ledende posisjon innenfor havbruksforskning. Budsjettformålet er delt i fem forskningsområder med egne mål; 1) Samfunnsperspektiver, forvaltning og marked, 2) Fiskehelse og fiskevelferd, 3) Produksjonsbiologi, ernæring, avl og genetik og 4) Produksjons- og foredlingsteknologi. I tillegg vil porteføljestyret kunne definere satsingsområder med avgrenset varighet. HAVBRUK vil fortsatt legge vekt på grunnleggende forskning innenfor sentrale områder, fokusere på forskerrekuttering, og samtidig sikre næringsrelevans og være en åpen arena for innovasjonsprosjekter i havbruksnæringen. HAVBRUK åpner samtidig for å utnytte nye muligheter. Det vil bl.a. øke forskningen for å utvikle produksjon av marine arter lavere i næringskjeden, nye bærekraftige fôrråvarer, og for trygg og sunn sjømat. HAVBRUK vil også lede an i finansiering av ny teknologi som f.eks. muliggjør lukket landbasert og "havbruk til havs". Bruk av eksperimentelle utlysninger for å finansiere nye ideer med høy risiko, er også aktuelt. Internasjonalt samarbeid er viktig og vil prioriteres der det styrker kvaliteten i prosjektene og forskningen.

Marine ressurser og miljø (MARINFORSK) skal øke kunnskapen om marine økosystemer og konsekvensene av menneskeskapt påvirkninger og styrke grunnlaget for gode og effektive forvaltningsprosesser og bærekraftig verdiskaping basert på marine ressurser. MARINFORSK er Forskningsrådets viktigste tematiske satsing på marin forskning. Gjennom forskningsfinansiering skal budsjettformålet bidra til ny kunnskap og innovasjoner innenfor de tematiske prioriterte områdene;

- Økosystemenes struktur og funksjon, samt naturlig variasjon og endring.
- Forekomst og effekter av forurensning og andre menneskeskapt faktorer på det marine miljøet.
- Bærekraftig høsting og verdiskaping der fokus er å videreutvikle kunnskapsgrunnlaget for økosystembasert og bærekraftig fiskeriforvaltning samt øke verdiskapingen i hele verdikjeden fra høsting av marine ressurser via foredling til marked.
- Forvaltning og samfunnsperspektiver som gir økt kunnskap om hvilke faktorer som vil føre til en kunnskaps- og økosystembasert forvaltning av marine ressurser og økosystemer som støtter oppnåelse av FNS bærekraftsmål.

Budsjettformålet er sentralt i oppfølgingen av Forskningsrådets strategi for bærekraft og Forskningsrådets nordområdesatsing. Budsjettformålet vil også være viktig i Forskningsrådets bidrag til FNs havforskningstiår for bærekraftig utvikling.

Maritim virksomhet og offshore operasjoner (MAROFF) skal støtte forskning og utvikling som bidrar til økt verdiskaping i den maritime næringen, mindre miljøbelastning fra maritim virksomhet og en sikker maritim næring. Innenfor bærekraftige rammer er målet økt konkurransevne, styrket omstillingsevne og å forbedre samspillet og kunnskapsoverføringen mellom FoU-miljø og næringen. Maritim næring defineres her som rederinæringen, verftsindustrien, tjenesteleverandører og

utstørsleverandører til alle typer skip og fartøy for utnyttelse av havrommet, inkludert fartøy og maritim teknologi knyttet til andre havnæringene (herunder havbruk, fiskeri, offshore olje- og gassutvinning og offshore fornybar energi). Målgruppen til budsjettformålet inkluderer også forskningsmiljø på teknologiske og samfunnsvitenskapelige tema av betydning for norsk maritim næring. Gjennom forskningsfinansiering skal budsjettformålet bidra til ny kompetanse og innovasjoner innenfor de tematiske prioriterte områdene: 1) Muligheter i havnæringene, 2) Autonome og fjernstyrte fartøy, 3) Digitalisering av maritim næring, 4) Klima- og miljøvennlig maritim virksomhet, 5) Sikkerhet til havs og 6) Nordområdene.

Tverrgående satsing på havteknologi (PORT-HAVTEK) skal støtte kompetanse og teknologioverføring mellom havnæringene, og målgruppen er alle havrelaterte bransjer, inklusive leverandørindustrien. Budsjettformålet anvendes til å delfinansiere prosjekter under andre budsjettformål.

Budsjettformålet er ikke faglig eller tematisk avgrenset, og dekker et bredt spekter av teknologiutvikling innenfor bla. fartøyer og flytende innretninger, ulike typer produksjonsteknologi, energieffektivitet, automatisering, logistikk- og vedlikeholdsløsninger, marin teknologi og bioteknologi, IKT-teknologi, produksjons- og material-teknologi og miljøteknologi.

Joint Programming Initiative Oceans (JPI-OCEANS) er et europeisk samarbeid som har som målsetting å styrke det marine og maritime forsknings- og innovasjonssamarbeidet i Europa for å bidra til utvikling av bærekraftige havnæringene, og bærekraftig utvikling og forvaltning av havets ressurser. Innenfor denne rammen er JPI Oceans' innsats faglig og tematisk svært bred. JPI Oceans har etablert et bredt sett med virkemidler som anvendes ut fra behovet for den enkelte satsningen, og omfatter bl.a. utlysninger, kunnskapsnav, deling av forskningsinfrastruktur, foresightstudier og workshops. JPI Oceans bidrar med innspill på tematikk og innretning av EUs rammeprogram, Horisont Europa, og forventes å ha en sentral rolle i partnerskapet *Climate neutral, sustainable and productive Blue Economy* under Horisont Europa. Norge var sentral i etableringen av JPI Oceans og driftet JPI Oceans sekretariatet frem til 2018. EU Kommisjonen har observatørstatus i JPI Oceans.

4.1.9 Energi, transport og lavutslipp

Forskningssentre for miljøvennlig energi (FME) arbeider med forskning som er rettet mot fornybar energi, energieffektivisering, CO₂-håndtering og samfunnsvitenskapelige problemstillinger relatert til energiomstilling. Forskingen skjer i et tett samarbeid mellom forskningsmiljøer, næringsliv og forvaltning. Sentrene gir brukerpartnerne mulighet for langsiktighet, kontinuitet og risikoavlastning i satsingen på forskning. For forskningsmiljøene gir sentrene mulighet for langsiktig kompetanseoppbygging gjennom forskning på et høyt internasjonalt nivå i nært samarbeid med brukere av forskningsresultatene. Sentrene samspiller med prosjektfinansiering fra CLIMIT og ENERGIX og bidrar til å sikre en god fleksibilitet og dynamikk i energiforskningen som finansieres av Forskningsrådet

Stort program for energi (ENERGIX) støtter en langsiktig og bærekraftig utvikling av energisystemet, bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet og fremmer et konkurransedyktig norsk næringsliv. Målsettingen er at norske, fornybare energiressurser utnyttes bærekraftig og effektivt, at eksisterende og nytt næringsliv er konkurranse- og omstillingsdyktig, at vitenskapelige miljøer innenfor energi er relevante og fremragende og at offentlig sektor er innovativ og samarbeider med næringsliv og sivilsamfunnet om kunnskapsbaserte løsninger for bærekraftig omstilling. Programmet benytter seg av et bredt spekter av søknadstyper i hele innovasjonskjeden fra grunnleggende energiforskning til innovasjonsprosjekter. En stor andel av innsatsen rettes mot innovasjon og kunnskapsbygging som er relevant for næringslivet. Satsingen benytter også egenutviklede søknadsformer som møter behovet for radikalt nyskapende forskning og Pilot-E som skal bidra til realisering av løsninger for rask omstilling til lavutslippssamfunnet.

Forskning, utvikling og demonstrasjon av CO₂-håndteringsteknologi (CLIMIT) skal bidra til å utvikle teknologi og løsninger for CO₂-håndtering. Programmet er et samarbeid mellom Gassnova og Norges forskningsråd. Forskningsrådet støtter forskning og utvikling og Gassnova støtter utvikling, pilotering og demonstrasjon. Dette er i programplanen konkretisert til følgende tre satsingsområder; avkarbonisering av industri- og energiresurser, storskala CO₂-lagre på norsk sokkel og nyskapende teknologiutvikling og løsninger for CO₂-håndtering. Programmet har stor internasjonal aktivitet, blant annet gjennom EU og utstrakt samarbeid med USA.

Transport2025 (TRANSPORT) skal gjennom kunnskap, kompetanse og innovasjon bidra til at transport og mobilitet foregår miljøvennlig, sikkert og effektivt. Den samlede aktiviteten skal bidra til verdiskaping for næringsliv og offentlig sektor, utvikling av nye transportrelaterte næringer samt styrking av forskningsmiljøene. Programmet har fire tematiskeområder: Bevegelsesfrihet, Zero- klima og miljø, transportsikkerhet og resiliens, samt verdiskaping og konkurransekraft. Programmet er relevant for alle transportformene vei, bane, sjø og luft med fokus på et velfungerende transportsystem. Transport 2025 forvalter Pilot-T ordningen som er en øremerket satsing fra Samferdselsdepartementet. Pilot-T er et samarbeid mellom Forskningsrådet og Innovasjon Norge.

BYFORSK skal legge til rette for økt tverrgående kunnskap om og flere løsninger for bærekraftige byer og byregioner gjennom samarbeid på tvers av sektorer, disipliner og interessenter. Forskning som gjør at byene og byregionene blir løsningsarenaer for omstilling til et bærekraftig samfunn, både sosialt, økonomisk og miljømessig, vil prioriteres. Forskningen skal sørge for fremtidsrettede løsninger i skjæringspunktet mellom teknologi, naturvitenskap, samfunnsfag og humaniora. Det er svært begrensede midler som er øremerket byforskning, og disse brukes som bidrag for å delta i det nye europeiske partnerskapet *Driving Urban Transitions*.

4.1.10 Klima og polar

Budsjettformålet KLIMAFORSK skal bidra til å dekke Norges kunnskapsbehov om klima og klimaendringer, samt levere kunnskap for rask omstilling. Dette inkluderer forståelsen av naturlige variasjoner i klimasystemet og menneskenes påvirkning på klimaet, klimaets påvirkning på natur og samfunn, samfunnets tilpasning til klimaendringer, og virkemidler og tiltak for reduserte klimagassutslipp. KLIMAFORSK dekker hele bredden av forskning og annen kunnskapsproduksjon om klima.

Polarforskningssatsingen (POLARPROG) er Forskningsrådets målrettede arena for å oppnå bredde og høy kvalitet i norsk polarforskning, og skal bidra til å ivareta Norges særlige ansvar for å framskaffe forskningsbasert kunnskap. POLARPROG bidrar først og fremst med kunnskap relevant for klima- og økosystemforståelse i de polare områdene. Denne kunnskapen er viktig for økosystembasert forvaltning og en bærekraftig nærings- og samfunnsutvikling i de polare områdene. POLARPROG er også relevant for norsk utenrikspolitikk og offentlig forvaltning, og gir viktige kunnskapsbidrag innenfor geopolitikk og samfunnsutvikling.

Fellesatsing Vann (JPI water - Challenges for a Changing World) har som mål å bidra til europeisk og internasjonalt samarbeid om forskningsfinansiering og -prioritering for utfordringer knyttet til stadig mer pressede ferskvannsressurser. Norge er representert i JPI Vann sitt Governing Board ved Forskningsrådet og Miljødirektoratet, og i Scientific and Technological Board. Arbeid med fellesutlysninger følger prioriteringer i den nylig reviderte JPI Vann Strategic Research and Innovation Agenda 2025. Norge er også representert i det nye EU partnerskapet under Horizont Europa *Water4all – water security for the planet* ved NIVA og Forskningsrådet. Partnerskapet er arvtakeren til JPI water og det er planlagt 6 co-funded calls i løpet av partnerskap perioden (2022 – 2027).

Fellessatsing Klima (JPI Climate - Connecting Climate Knowledge for Europe) er et samarbeide mellom de europeiske landene som deltar, om forskningsfinansiering og -prioriteringer, av forskning på klimaendringer. Det legges vekt på anvendelse av forskningen. Norsk deltakelse dreier seg om å legge midler i workshops, og i felles utlysninger (hittil seks), fra budsjettformål som ser innsatsen som gunstig for sin måloppnåelse. Norge er representert i JPI Klimas Governing Board med Miljødirektoratet og Forskningsrådet. Det er oppnevnt et Transdisciplinary Advisory Board (TAB) der Norge er representert. Det er utarbeidet en Strategic Research and Innovation Agenda 2016-2025, som faller godt sammen med norske prioriteringer for klimaforskningen.

Svalbard Science Forum (SSF) skal bidra til god samordning av nasjonal og internasjonal forskningsaktivitet og styrke samarbeidet mellom enkeltforskere og mellom forskningsinstitusjoner på Svalbard. Forumet bidrar til økt samarbeid og mobilitet mellom forsknings- og monitorerings-lokalitetene på Svalbard (Longyearbyen, Hornsund, Barentsburg, Ny-Ålesund, Bjørnøya og Hopen). SSF administrer to støtteordninger på vegne av Forskningsrådet, *Svalbard Strategic Grant (SSG)* og *Arctic Field Grant (AFG)*. Disse strategiske støtteordningene bidrar til bedre koordinering og samarbeid om forskningsaktivitet, deling av data, redusert fotavtrykk fra forskningsaktivitet, samt å styrke rekrutteringen av unge polarforskere. I tillegg dekkes utgifter knyttet til Research in Svalbard-portalen (RiS) over SSFs budsjett.

Miljø- og utviklingsarenaer (MILUTARENA) har som mål å etablere eller delta i eksisterende internasjonale nettverk rettet mot globale miljø- og klimaproblemstillinger, for å øke deltakelse og påvirkning på den internasjonale forskningsarenaen.

Arven etter Nansen (NANSEN) (2018 – 2024) er et nyskapende og helhetlig arktisk forskningsprosjekt som skal gi integrert kunnskap om et havklima og økosystem i rask endring. Prosjektet er en stor norsk satsing der ti polarforskningsinstitusjoner har gått sammen for å øke kunnskapsgrunnlaget om havområdene, økosystemene og dynamikken i det sentrale og nordlige deler av Barentshavet frem til Polhavet. Forskningen vil få stor betydning for havforvaltning og forståelsen av hvordan det marine økosystemet påvirkes av klima og menneskelig aktivitet. Prosjektet tar i bruk det nye isgående forskningsfartøyet «FF Kronprins Haakon». Totalt er prosjektet på 720 mill. kr, hvorav 50% er egenandel. Resterende finansiering er delt likt mellom Forskningsrådet og Kunnskapsdepartementet.

4.1.11 Global utvikling og internasjonale relasjoner

Norge – Global partner (NORGLOBAL2) (2016-2023) finansierer forskning som gir mer kunnskap om fattigdomsreduksjon og bærekraftig utvikling, og som støtter prosessen med å nå FNs bærekraftsmål. Prioriterte temaområder er global utdanning; humanitær satsing; konflikt, sikkerhet og sårbare stater; næringsutvikling og jobbskaping, skatt og ulovlige kapitalstrømmer; miljø, klima, hav og fornybar energi. NORGLOBAL2 skal sikre økt produksjon av forskningsbasert kunnskap av høy kvalitet med potensiell innvirkning på fattigdomsbekjempelse og bærekraftig utvikling; økt formidling av forskningsbasert kunnskap til beslutningstakere, relevante interessenter og publikum i Norge og internasjonalt; mer forskningsbasert kunnskap oversatt til politikk og praksis; økt og forbedret dialog og samarbeid mellom forskere, beslutningstakere, privat sektor og sivilsamfunn; styrket kapasitet hos norske forskere og forskningsinstitusjoner samt styrket samarbeid mellom norske og ledende internasjonale forskere, inkludert forskere i utviklingsland. For 2022 er det øremerket egne midler til en utlysning om forskning på matsikkerhet og klimasmart landbruk i utviklingsland

Satsingen på global helse (2021-2031) finansierer forskning som skal bidra til varige forbedringer i helsetilstanden for sårbare grupper i lav- og lavere mellominntektsland (LLMICs). Forskningen må være relevant for Bærekraftsmål 3 "God helse for alle" og delmålene under dette, og skal bidra til

vesentlig reduksjon i sykdomsbyrde og ulikhet i helse i LLMICs. Kunnskapen skal være relevant for politikktutforming og praksis. Krav til likeverdig samarbeid mellom norske institusjoner og institusjoner i LLMICs skal sikre høy kvalitet og forankring, relevans og nytte av forskningen. Satsingen skal også opprettholde og videreutvikle nasjonal kompetanse og samarbeid innen global helseforskning. For å redusere gapet mellom forskning og praksis skal minst 50% av støtten gå til å implementeringsforskning. 10 millioner årlig er øremerket ikke-smittsomme sykdommer. Satsingen ivaretar i tillegg norske forpliktelser i EU-Africa Global Health Partnership (EDCTP3).

Forskningssamarbeid mellom Sør-Afrika og Norge om hav og havrom (SANOCEAN) (2018-2023) skulle etter planen gjennomgå en midtveisevaluering i 2021 men som vil finne sted i 2022 i stedet. Målsettingen ved samarbeidet er å styrke forskningssamarbeidet mellom Sør-Afrika og Norge, og styrke forskning av høy kvalitet og kapasitetsbygging i begge land, både på institusjonelt og individuelt nivå. På sørafrikansk side vektlegges deltakelse av vanskeligstilte institusjoner (Historically Disadvantaged Institutions - HDI), og forskere med en historisk vanskeligstilt bakgrunn, i prosjektene. SANOCEAN skal bidra til kunnskapsbasert politikk og beslutninger for bærekraftig utvikling i områdene hav og havrom (blå økonomi), miljø (med vekt på hav og forurensning), klimaendringer og bærekraftig energi i Sør-Afrika og Norge. Programmet vektlegger aspekter som fører til inntektsgenerering og gir salgsargumentasjoner til produsenter, tjenesteleverandører og unge gründere. Forskningen skal være relevant for sørafrikanske og norske prioriteringer. Programmet er en samfinansiering mellom Norge og Sør-Afrika og forvaltes av Norges forskningsråd og sørafrikanske National Research Foundation (NRF) i fellesskap. Høyeste beslutningsorgan er Joint Committee bestående av representanter for norsk UD og det sørafrikanske forskningsdepartementet DSI.

Internasjonale relasjoner, utenriks- og sikkerhetspolitikk (UTENRIKS) finansierer forskning på internasjonale relasjoner, utenriks- og sikkerhetspolitikk som gir viktig kunnskap for norsk politikktutforming. Det handler om Norges forhold til omverdenen, hvordan globale prosesser sammen med økonomisk og politisk utvikling påvirker Norge. Forskning og meningsutveksling som kan bidra til en informert debatt i samfunnet om internasjonale forhold er en sentral del av programmets formål. De tematiske prioriterte områdene er a) internasjonal politisk orden, b) internasjonal økonomisk orden, c) regjeringssystemer, demokrati og menneskerettigheter, d) klima, miljø og ressurser. Tildelte midler er innen de tematiske prioriteringer også geografisk øremerket så som Nordområdene, Russland, Europa, Øst-Europa og Asia. For 2022 er det satt av øremerkede midler til forskning på Asia med særlig vekt på internasjonal orden og sikkerhetspolitikk. I tillegg er det satt av egne midler til samfunnsvitenskapelig forskning på Arktis.

Forskning for global bærekraft (GLOBALBÆREKRAFT) er en satsing som gjennom samfinansiering med andre budsjettformål skal mobilisere norske forskere til styrke det internasjonale forsknings-samarbeidet knyttet til bærekraftsmålene. Foreløpig er de tidligere budsjettformålene *Bilateralt forskningssamarbeid (INT-BILAT)*, *Indiaprogrammet (INDNOR)* og *Kina-programmet – CHINOR lagt inn i ordningen*. Formålet med satsingen er å mobilisere til forskning på bærekraftsmålene på tvers av sektorer, rettet mot utviklingsland og spesielt mot landene prioritert i Regjeringens Panorama-strategi. Satsingen følger opp prioriteringene i Panorama-strategien for internasjonalt samarbeid utenfor Europa. Ordningen vil i første omgang være en overbygning for dedikerte midler til Kina og India. Ordningen kan inkorporere midler fra andre budsjettformål gjennom samfinansiering av tematiske utlysninger.

4.1.12 Helse

God folkehelse, trygge helsetjenester av høy kvalitet og konkurransedyktige helsenæringer er mål for Forskningsrådets satsinger på helseforskning og -innovasjon. Majoriteten av investeringene i 2022 er et samarbeid mellom budsjettformålene porteføljestyret for helse forvalter.

Bedre helse og livskvalitet (BEDREHELSE) (løpende) har som hovedmål å fremme forskning og forskningsbasert innovasjon av høy kvalitet som kan bidra til bedre folkehelse, økt livskvalitet og redusert sosial ulikhet i helse. Budsjettformålet skal fremme ny kunnskap om forekomst av og årsaker til uhelse og helse, og om utvikling, implementering og effekt av helsefremmende tiltak. Brukermedvirkning er et krav i alle utlysninger. Det arbeides videre med å bidra til norsk deltakelse i nordisk- og annet internasjonalt samarbeid. I 2022 skal BEDREHELSE i hovedsak investere midler i forskning for bærekraftig persontilpasset forebygging, behandling og tjenester, samt forskning på antimikrobiell resistens i et en helse – perspektiv som er en satsing på tvers av temaene helse, landbasert mat, miljø og bioressurser, og global utvikling og internasjonale relasjoner.

God og treffsikker diagnostikk, behandling og rehabilitering (BEHANDLING) (løpende) skal gjennom klinisk forskning bidra til at pasienten får god og treffsikker diagnostikk, behandling og rehabilitering gjennom hele sykdomsforløpet. Det er et mål å ivareta forskningsbehov hos den kommunale helse- og omsorgstjenesten, i spesialisthelsetjenesten og i tannhelsetjenesten, deriblant å ivareta forskning om sykdommer som representerer store samfunnsutfordringer og forskningsvake områder. Brukermedvirkning vektlegges i budsjettformålet. I 2022 skal BEHANDLING i hovedsak investere midler i forskning om diagnostikk, behandling og tjenestetilbud for utsatte befolkningsgruppe og forskning for bærekraftig persontilpasset forebygging, behandling og tjenester. BEHANDLING bidrar i samarbeid med BEDREHELSE til transnasjonale utlysninger i Europeiske partnerskap innenfor persontilpasset medisin, sykdommer i hjernen og nervesystemet og kreft, og i et internasjonalt samarbeid med Japan om aldersrelaterte helseutfordringer.

Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester (HELSEVEL) (løpende) skal bidra til at forskning og innovasjon gir økt kvalitet, kompetanse og effektivitet i helse-, omsorgs- og velferdstjenestene. Budsjettformålet skal styrke kunnskapsgrunnlaget for de tematisk prioriterte områdene og løfte kvaliteten innenfor forskningssvake områder, styrke praksisnær forskning i miljøer med ansvar for utdanning av fagpersoner til tjenestene, særlig innenfor utdanninger med kort forskningstradisjon, styrke den internasjonale orienteringen i tjenesteforskningen og bidra til økt retur fra EU på relevante områder. Formålet skal videre utvikle forsknings- og innovasjonsmiljøer og nettverk på tvers av fag og institusjoner, bidra til økt samarbeid mellom sektorer, forskere, tjenesteutøvere og brukere på alle nivåer, bidra til økt innovasjon, gjennom spredning og implementering av forskningsresultater i tjenestene og utdanningene. I 2022 skal det investeres i forskerprosjekter for fornyelse, kompetanse- og samarbeidsprosjekter, innovasjonsprosjekter i offentlig sektor, forskerskole og offentlig PhD.

Kvinnens helse (KVINNEHELSE) (løpende) hadde fra 2016 Ligestillingsmeldingen (Meld. St.7, 2015-2016), kap. 5 "God helse for kvinner og menn", som retningsgivende for satsingen. I 2020 var forskningsambisjonene i regjeringspartienes seks løfter for bedre kvinnehelse førende. Regjeringen har varslet en ny NOU om kvinnens helse og kjønnsperspektiver i helse– der nye behov, temaer og perspektiver vil bli utredet. Investeringene i 2022 vil fokusere på forskning som vil gi bedre kunnskap om eldre kvinners, minoritetskvinners og unge kvinners psykiske- og fysiske helse, årsaker til og tiltak mot uønskede forskjeller i helse- og tjenestetilbud mellom kvinner og menn i et livsløpsperspektiv, forskning som vil gi bedre kunnskap om forebygging, diagnostikk, behandling og mestring av sykdommer som fører til langvarige sykemeldinger og uførhet blant kvinner og forskning som vil gi

bedre kunnskap om livssituasjonen til kvinner med stor omsorgsbyrde og om tiltak for å ivareta disse kvinnenes helse, livskvalitet og yrkesdeltakelse.

Forskningssentre for klinisk behandling (FKB) har som mål å etablere kliniske forskningsmiljøer som gjennom fremragende forskning bidrar til å bedre behandlingen av norske pasienter. Forskningen i sentrene skal løse identifiserte grunnleggende problemer knyttet til klinisk behandling i samarbeid mellom forskningsinstitusjoner, helseforetak og aktører utenfor forskningssektoren, og på tvers av fagområder og disipliner. Brukere i form av pasienter/pasientorganisasjoner og/eller pårørende skal være inkludert.

Pilot Helse (HELSEINNOVASJON). Målet for satsingen er å bidra til bærekraft i helse- og omsorgstjenestene og samtidig verdiskaping i norsk helsenæring. Satsingen skal stimulere samarbeidet mellom næringslivet og helsesektoren med midler som lyses ut til forsknings- og innovasjonsløp fra idé til implementering i helsetjenestene. Målet er å få innovative løsninger raskere ut til pasienter og brukere, gjennom utvikling av en konkurransedyktig helsenæring som bidrar til å møte utfordringer i helsesektoren. Satsingen skal støtte innovasjonsløp som vanligvis ikke kan støttes gjennom eksisterende virkemidler, og bidra til risikoavlastning for både private og offentlige aktører. Den skal også bidra til utvikling av FoUoI-systemet og økt industrialisering av helsenæringen.

JPI Antimikrobiell resistens (JPIAMR) er en global samarbeidsorganisasjon bestående av 29 nasjoner som arbeider for å redusere antimikrobiell resistens. Én helse-perspektiv er innarbeidet i JPIAMRs strategiske planer og i utlysningene. Dette er avgjørende for om vi klarer å bremse utviklingen av antibiotikaresistens. JPIAMR har årlige utlysninger både innenfor nettverksbygging og til forskerprosjekter. I 2022 vil Norge delta i nettverksutlysningen "Diagnostics and Surveillance Networks".

Alzheimer og andre neurodegenerative sykdommer (JPND) er et europeisk forskningsprogram med 30 deltakende land (inkludert tre land utenfor Europa) som har som mål å bekjempe neurodegenerative sykdommer, særlig demens. JPI-en skal frambringe ny kunnskap om hvordan sykdommene oppstår og kan forebygges, og om behandling og pleie av pasienter som rammes av sykdommene. I 2022 skal midlene investeres i en multinasjonal utlysning om "Understanding the mechanisms of non-pharmalogical interventions". Beslutningsorgan er den internasjonale styringsgruppen.

Active and Assisted Living Research and Development Programme (AAL) (2014-2021) er et europeisk samarbeidsprogram basert på Romatraktatens art. 185. Omfanget av støtten fra Norge varierer fra år til år med antall utlysninger og suksessraten for søknader med norske partnere. Beslutningsorgan er den internasjonale styringsgruppen AAL. Programmet er nå i en avvikingsfase, det vil ikke investeres i nye prosjekter i 2022.

4.1.13 Demokrati, styring og fornyelse

Åpen arena for Innovasjon i offentlig sektor (Iøpende) (Tidligere Innovasjon i kommune (FORKOMMUNE) i tillegg til Offentlig phd (OFFPHD)) skal sikre kunnskap for politikktutforming og forskningskompetanse for sektoren samt økt samspill mellom akademia og offentlig sektor. Forskning og behovsdrevet innovasjon skal kunne bidra til å fornye, forbedre og forenkle oppgaver og funksjoner i kommunal og regional sektor. Det er også behov for å styrke forskningsmiljøer innenfor disse feltene. Balansen i innovasjonsinnsatsen rettet mot henholdsvis næringslivet og offentlig sektor må bli bedre, bl.a. ved at offentlige og private virksomheter i fellesskap bruker forskning og forskningsmiljøene for å sikre verdiskaping, velferd og bærekraft. Gjennom å videreutvikle en kunnskapssektor som samarbeider tett med stat og kommune får offentlig sektor tilgang på samarbeidspartnere og kunnskap av høy kvalitet.

Forskning om makroøkonomiske utfordringer (SAMØKONOMI) (tidsbegrenset) er en satsing i oppstartfasen som skal fremskaffe kunnskap for å kunne forklare sentrale makroøkonomiske utfordringer og utforme en økonomisk politikk som kan bidra til å løse disse utfordringene. I 2020 ble det utlyst midler til forskning på makroøkonomiske virkninger av økonomiske sjokk som følger av koronapandemien, oljeprisfall og uro i valutamarkedene.

Demokrati, styring og forvaltning (DEMOS) (2015-2024) skal sikre et godt kunnskapsgrunnlag for en forvaltningspolitikk som understøtter og videreutvikle demokratiet, styrker liberale demokratiske verdier og understøtter den politiske styringen av fellesskapets ressurser og institusjoner. Dette fordrer tverrsektorielle løsninger der aktører fra offentlig og privat sektor samarbeider på regionalt, nasjonalt og internasjonalt nivå. Det er behov for en videre satsing på å utvikle kunnskapsgrunnlaget for en demokratisk og effektiv styring, planlegging og forvaltning, herunder opprettholde og utvikle kapasitet i forskningsmiljøer med kompetanse innenfor det norske samfunn og styringssystemet.

Samfunnssikkerhet (SAMRISK) (løpende) dekker forskning på temaer som omhandler alle alvorlige hendelser som kan true liv, helse og viktige verdier. Utfordringer som terrortrusselen, ekstremisme, migrasjonsutfordringer og naturkatastrofer krysser geografiske, sosiale, kulturelle og administrative grenser. De kjennetegnes av kompleksitet, usikkerhet om årsak, utvikling og om hvordan ulike tiltak virker. Det er behov for økt kunnskap om hvordan man sikrer et trygt samfunn uten å berøre viktige samfunnsverdier som frihet, personvern og demokratiske rettigheter, og hvordan individets rettigheter balanseres mot kollektivets rettigheter. Forskningen skal gi gode og relevante kunnskapsgrunnlag og funn for politikuttforming. Samtidig vil kritiske og flerfaglige perspektiver kunne gi ny innsikt og forståelse og frembringe fram nye dilemmaer i samfunnsutviklingen.

Skatteøkonomisk forskning (SKATT) (2022-) skal styrke kunnskapsgrunnlaget for en hensiktsmessig utforming av skattesystemet i Norge. Programmet lyste høsten 2017 ut resten av budsjettet for programperioden.

Juridisk Forskning (LOVOGRET) (2022-) skal styrke den juridiske forskningen på tvers av sektorer, særlig på områder med stor betydning for møtet med store samfunnsutfordringer. Det er viktig å styrke den grunnleggende forskningen om juridiske forhold, for å styrke fornyelse og omstilling. Det er ønskelig med tverrfaglig samarbeid, i prosjekter som tar utgangspunkt i juridiske problemstillinger. En økt satsing på juridisk forskning rettet mot samfunnsutfordringer vil bygge langsiktig kapasitet og kompetanse i de juridiske fagmiljøene som er viktig for politikuttforming, lovarbeid og forvaltning på viktige samfunnsområder. I første omgang skal det lyses ut midler på EØS-rett og trygdeforskning.

4.1.14 Utdanning og kompetanse

Forskning og innovasjon i utdanningssektoren (FINNUT) skal styrke kunnskapsgrunnlaget for politikuttforming, forvaltning og praksisfelt, bidra til fornyelse av forskningsfeltet og medvirke til innovasjon i utdanningssektoren. Budsjettformålet dekker hele utdanningssektoren – fra barnehage og skole til høyere utdanning og voksnes læring og finansierer forskning og innovasjon innenfor følgende temaområder (A) Læringsprosesser, vurderingsformer og læringsutbytte; (B) Praksis, profesjonsutøvelse og kompetanseutvikling; (C) Styring, ledelse og resultatoppnåelse og (D) Utdanning, samfunn og arbeidsliv.

Forskningskompetanse i utvalgte profesjonsutdanninger (PROFESJON) er en satsing rettet mot fire utdanningsgrupper: Helse- og velferdsutdanninger, lærerutdanning, ingeniørutdanning og økonomisk-administrative utdanninger. Målet med satsingen er å styrke det forskningsbaserte grunnlaget for utdanning og profesjonsutøvelsen i de aktuelle utdanningene, styrke og støtte opp om

institusjonenes strategiske prioriteringer og styrke kompetansen som ligger til grunn for de utvalgte profesjonsutdanningene.

4.1.15 Velferd, samfunn og kultur

Velferd, arbeidsliv og migrasjon (VAM) skal gi kunnskap av høy kvalitet som bidrar til at samfunnet får bedre evne, virkemidler og kapasitet til å håndtere og løse samfunnsutfordringer innenfor velferd, arbeidsliv og migrasjon. Målet er å bygge kunnskap med relevans for politikktutforming, forvaltning og praksisfelt og bidra til fornyelse av forskningsfeltet. Budsjettformålet skal stimulere til samarbeid på tvers av fag og metodiske tilnærminger, legge til rette for internasjonalt samarbeid, bidra til å styrke og løfte forskningsmiljøer. For å møte sentrale samfunnsutfordringer, vil det i 2022 lyses ut midler til forskning om forebygging av utenforskap og tiltak for arbeidsinkludering, effekt av forebyggende arbeid, tiltak og tjenester for barn, unge og familier samt rettsvitenskapelig velferdsforskning. Prioriteringene samsvarer godt med mål i Langtidsplanens innsatsområde "Samfunnssikkerhet og samhørighet i en globalisert verden" men også område "Fornyelse i offentlig sektor og bedre offentlige tjenester".

Kultur- og mediesektoren (KULMEDIA) (2019-2023) skal bidra med forskning av høy kvalitet om kultur- og mediefeltene. Kunnskapsoppbyggingen skal være relevant for politikktutvikling, forvaltning og aktører på disse feltene. Forskingen skal gi kunnskap om utfordringer og muligheter knyttet til endringer i teknologiske og økonomiske rammebetingelser i kultur- og mediesektoren, og om medie- og kulturpolitikk. Budsjettformålet skal stimulere til samarbeid på tvers av fag og metodiske tilnærminger, legge til rette for internasjonalt samarbeid, bidra til å styrke og løfte forskningsmiljøer, og legge til rette for at forskningsresultatene kan benyttes. Budsjettformålet skal både styrke kompetente forskningsmiljøer som kan hevde seg internasjonalt, og løfte miljøer innenfor områder med mindre etablerte forskningstradisjoner og tilrettelegge for kompetansebygging. Budsjettformålet midler for resten av satsingsperioden er fordelt og benyttes i 2022 igangværende forskningsprosjekter.

Samfunnsutviklingens kulturelle forutsetninger (SAMKUL) skal bidra med kunnskap om de kulturelle forutsetningene for samfunnsutviklingen. Budsjettformålet er et sentralt virkemiddel for å styrke samfunnsvitenskapelig og ikke minst humanistisk forskningsinnsats på områder med store samfunnsutfordringer, med mål om et bredest mulig kunnskapsgrunnlag for politiske veivalg. Derfor bidrar budsjettformålet med perspektiver og delvis også midler i utlysninger i regi av andre tematiske satsinger, jf. Forskningsrådets opptrappingsplan for humaniora. Forskingen vil i perioden 2022 til 2024 hovedsak rettes inn mot å belyse samfunnsutfordringer innenfor: Teknologi og kultur, Kulturell endring og kulturelt mangfold, og Natur og menneske. Prioriteringene samsvarer godt med sentrale budskap i Regjeringens humanioramelding og i Langtidsplanens innsatsområde "Samfunnssikkerhet og samhørighet i en globalisert verden" og planens generelle påpekning av å styrke humanioras bidrag til utfordringsdrevet forskning. For å bidra til de faglige og strukturelle målene nevnt ovenfor settes det årlig av midler til SAMKUL-prosjekters internasjonale forskingssamarbeid og -mobilitet og til kommunikasjon og formidling ut over "standard" formidlingsplaner, jf. mål om samfunnsrelevant kulturforskning. I tillegg bidrar budsjettformålet til et HERA-samarbeid om SSH-forskning på sosiokulturelle konsekvenser av digitale innovasjoner.

4.1.16 Samisk forskning

Samisk forskning III (SAMISK) er et løpende program, men med en tidfestet programplan for perioden 2017-2027. Det er et faglig bredt grunnforskningsprogram for samiske problemstillinger innenfor humaniora og samfunnsvitenskap. I tillegg er det også åpent for naturvitenskapelig

forskning innenfor feltet klima- og miljø som har en direkte tilknytning til humaniora og samfunnsvitenskap. Hovedmålet for programmet er å bidra til å ivareta Norges særlige ansvar for å utvikle ny forskningsbasert kunnskap for at den samiske folkegruppen skal kunne sikre og utvikle språket sitt, kulturen sin og samfunnslivet sitt. Programmet skal fremme forskning av høy kvalitet som er relevant for politikkutvikling, forvaltning og andre aktører i samfunnet gjennom å bidra med kunnskap om kulturuttrykk, samisk identitet og samfunnsbygging, oppvekst og utdanning, språk, klima og miljø, levekår og befolkningsutvikling.

4.2 Bevilgningsutvalg

Kjønnsbalanse i faglige toppstillinger og forskningsledelse (BALANSE) (2013-2022). Det overordnede målet er å fremme kjønnsbalanse på seniornivå i norsk forskning samt å styrke den strukturelle og kulturelle fornyelsen i forskningssystemet som gjør dette mulig. Satsingen skal bygge opp om forskningsinstitusjonenes og -miljøenes egen innsats og forsterke denne. Satsingen er bygd opp om tre pilarer: BALANSE-prosjekter, en nasjonal læringsarena og kunnskapsutvikling og ny forskning om hva som fremmer og hemmer kjønnsbalanse. BALANSE-prosjektene skal støtte planmessig karriereutvikling for forskere opp mot toppnivå. Satsingen skal bidra til kunnskapsdeling mellom deltagerne i programmet og ledere i sektoren om hvordan forskningsmiljøer kan etableres og bygges opp med god kjønnsbalanse.

4.3 Styrets porteføljer

4.3.1 Grunnbevilgninger og institusjonell støtte

Norges Tekniske Vitenskapsakademi (NTVA) (GENINST). Midlene skal gå til institusjonell støtte.

IFE Halden Nukleær (IFEHANUK) (2021-2023) har som mål å gi økt kunnskap om bl.a. individer og organisasjoners prestasjonsevne i sikkerhetskritiske miljøer, kontrollroms-design, dekommisjonering, bruk av avanserte digitale systemer og cybersikkerhet. IFE, i tett samarbeid med nasjonale og internasjonale interessenter, etablerer dette nye OECD-prosjektet med fokus på MTO og sikkerhet. Prosjektet, som er godkjent av *Nuclear Energy Agency* sin komité for sikkerhet av nukleære installasjoner, vil starte opp i 2021 og ha tre-årig varighet. Norge er vertsland for prosjektet. IFE arbeider med å etablere internasjonal støtte til prosjektet fra 15 land i og utenfor Europa som skal bidra med midler til MTO-prosjektet.

Infrastrukturiltak (INFRA) finansierer husleiekompensasjon ved NIBIO med midler fra LMD.

NOFIMA-FFL. Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (FFL) skal sikre økonomisk grunnlag for forskning knyttet til landbruksprodukter. Fondsmidlene kommer inn via forskningsavgift på norskproduserte og importerte landbruksvarer. FFL har med utgangspunkt i vedtektene et særskilt ansvar for finansiering av landbruks- og matforskningen ved NOFIMA. Dette ivaretas gjennom bidrag til instituttets satsing på strategiske programmer. Prosjektene vitenskapelige kvalitet vurderes etter Forskningsrådets retningslinjer. Det er også Forskningsrådet som har prosjektoppfølgningen.

Grunnbevilgning til instituttene, RBGRUNMILJ, RBGRUNPRIM, RBGRUNSAMF, RBGRUNTEKN
Forskningsrådet har ansvar for grunnbevilgningen til 33 institusjoner omfattet av retningslinjer for statlig grunnfinansiering av forskningsinstitutter og forskningskonsern. Grunnbevilgningens formål er å sikre en instituttsektor som kan tilby næringsliv, offentlig sektor og/eller samfunnsliv relevant kompetanse og forskningstjenester av høy internasjonal kvalitet. Instituttene skal bruke grunnbevilgningen til langsiktig kunnskaps- og kompetanseoppbygging, relevant for dagens og framtidens brukere. Grunnbevilgningen tildeles og fordeles, og skal anvendes, i hht. Retningslinjer for

statlig grunnfinansiering av forskningsinstitutter og forsikringskonsern. Bevilgningen består av en fast del og en resultatbasert del som fordeles ut fra instituttene skår på indikatorer for kvalitet og relevans. Forskningsinstituttene deles inn i fem instituttarenaer: miljøinstitutter, primærnæringsinstitutter – landbruk, primærnæringsinstitutter – fiskeri, samfunnsvitenskapelige institutter og teknisk-industrielle institutter.

Strategiske bevilgninger Havforskningsinstituttet (STRATHAV) finansieres med midler fra NFD og skal bygge opp under forvaltningsmessige kunnskapsbehov og forskningspolitiske prioriteringer ved Havforskningsinstituttet. Det gjennomføres i 2022 satsinger innenfor temaene høsting, kyst, velferd og sjømat.

SIS-UTENRIKS; Støtte til utenrikspolitiske institutter fra UD

Strategiske instituttsatsinger ved Chr. Michelsens Institutt (CMI), Fridtjof Nansens Institutt (FNI), Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPI) og Institutt for fredsforskning (PRIO) finansieres av UD. Instituttsatsingene startet opp i 2019 og har en varighet på fire år. Formålet med satsingen er at Utenriksdepartementet, Norad og eventuelt andre aktører innenfor utviklingspolitikk skal få mer systematisk og jevnlig tilgang til FoU-basert kunnskap de fire instituttene besitter på utvalgte relevante fagområder.

RES-EU; EU-resultatbasert grunnfinansiering

Tiltak for økt deltakelse av forskningsinstitutter i EUs rammeprogram. Instituttsektoren står for ca. en tredjedel av norske prosjekter som vinner frem i det europeiske rammeprogrammet. EU gir imidlertid ikke full kostnadsdekning i prosjektene. Dette er en stor utfordring for norske forskningsinstitutter fordi de har langt dårligere grunnfinansiering enn institutter utenfor Norge, så vel som universiteter og høyskoler. RES-EU er en økonomisk kompensasjonsordning som øker et forskningsinstituts grunnfinansiering med et beløp som skalerer med det instituttet innhenter i finansiering fra EU.

4.3.2 Senterordninger

Sentre for fremragende forskning (SFF) skal legge til rette for at fagmiljøer som holder høyt vitenskapelig nivå skal oppnå grensesprengende resultater. SFF-ordningen skal bidra til konsentrasjon av ressurser rundt allerede framstående fagmiljøer og gjør dette ved å gi langsiktig, generøs og fleksibel finansiering til et begrenset antall prosjekter. Det er budsjettert med midler til 23 Sentre for fremragende forskning i 2022. 13 av disse er SFF-III med periode 2013-2023 og 10 er SFF-IV med periode 2017-2027. Andre trinn av utlysningen for neste generasjon sentre (SFF-V) hadde søknadsfrist i 2021, og nye sentre fra denne generasjonen vil etter planen ha oppstart i 2022.

Sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI) skal styrke innovasjonsevnen i næringslivet gjennom satsing på langsiktig forskning i et nært samarbeid mellom forskningsaktive bedrifter og framstående forskningsmiljøer. SFI skal utvikle kompetanse på høyt internasjonalt nivå på områder som er viktig for innovasjon og verdiskaping. Sentrene utmerker seg ved å levere på fremragende forskning som oppleves som relevant for deltakende bedrifter og som bidrar til innovasjon og verdiskaping i næringslivet. Sentrene gir også en kraftig strukturerende effekt på forskningsmiljøene gjennom å samle ressurser, tydeliggjøre faglige prioriteringer og klargjøre institusjonenes egne strategier. Sentrene gir tydelig bidrag til økt samhandling mellom næringsliv og akademiske miljøer, og har vist seg viktig for forskerutdanning på områder som prioriteres høyt av næringslivet. Det vil i 2022 være 39 aktive sentre. 17 av disse sentrene er SFI-III (2015-2023) og 22 sentre er SFI-IV (2020-2028).

4.3.3 Forskningsinfrastruktur

Nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur (INFRASTRUKTUR) (løpende) er en finansieringsordning for investeringer i forskningsinfrastrukturer som skal styrke kvalitet og effektivitet i norsk forskning og bygge opp under forskningen i de nasjonale prioriteringene. Finansieringsordningen skal bidra til økt samhandling, arbeidsdeling og konsentrasjon i forskningen der Norge har sterke forskningsmiljøer. Finansieringsordningen bidrar også til Norges deltakelse i internasjonale forskningsinfrastrukturer inkl. infrastrukturer i ESFRI Roadmap. Bevilgningen inkluderer 35 mill. kroner til oppfølgingen av klimaforliket til investeringer i forskningsinfrastruktur innenfor fornybar energi og karbon-fangst, transport og lagring (CCS). Det totale budsjettet inkluderer grunnfinansiering av selskapet UNINETT Sigma2 som har et nasjonalt ansvar for elektronisk forskningsinfrastruktur. Universitetene bidrar med egne midler i form av langsiktige tjenesteavtaler.

Samfunnsvitenskapelig databaser/norsk medlemskap i European Social Survey (ESS) ERIC. Rundt 30 europeiske land deltar i spørreundersøkelsen som gjennomføres hvert annet år. Budsjett for norsk deltakelse i ESS ERIC skal dekke kostnader knyttet til datainnsamling, nasjonal koordinering og medlemskontingent til ESS ERIC.

Program for CERN-relevant forskning (CERN). Aktivitetene relatert til utnyttelse av det norske medlemskapet i CERN ved Genève er organisert som et program. Forskere ved UiO og UiB er hovedaktører i eksperimentell CERN-forskning i Norge. Programmet støtter norske forskningsgruppers deltagelse i oppbygging, drift og vedlikehold av eksperimentene ATLAS og ALICE på CERNs partikkelakselerator LHC, analyse av data fra eksperimentene, samt Norges bidrag til et felles nordisk data-senter. Prosjektene finansierer også ph.d.-er og postdoktorer. I aktivitetene inngår mulighet for opphold ved CERN for teknologistudenter, finansiering av en norsk Industrial Liaison Officer og deltagelse i internasjonale nettverk for partikkel- og kjernefysikk. Den norske CERN-aktiviteten evalueres jevnlig av et internasjonalt ekspertpanel.

4.3.4 Rekrutteringsordninger

Nasjonale forskerskoler (FORSKERSKOLER) bidrar til å heve kvaliteten på doktorgradsutdanningen. De er basert på forpliktende nettverk av fagmiljøer og skal styrke doktorgradsutdanningen innenfor faglige eller tematiske spesialiseringer som vil styrkes ved samarbeid mellom institusjoner. Samarbeidet skal være med på å sikre doktorgradskandidatene tilgang til anerkjente forskningsmiljøer med bredde og dybde. Tiltaket er ment som et supplement til eksisterende doktorgradsprogrammer og opplæringstiltak ved institusjonene. I 2021 lyste Forskningsrådet ut midler til forskerskoler for fjerde gang. Dette er første gang vi inkluderer arbeidslivsrelevans som strategisk mål og krav om samarbeid med aktører i næringsliv, offentlig sektor eller organisasjonsliv. Utlysningen inkluderte satsingens allerede øremerkede midler så vel som midler fra andre budsjettformål, som til sammen finansierer 12 nye forskerskoler for arbeidslivsrelevans. Disse kommer i tillegg til 14 aktive forskerskoler. Ti forskerskoler ble avsluttet i 2021.

Forskerlinje/studentstipend (FLINSTUD). Forskningsrådet har hatt ansvar for finansiering av studentstipend innenfor profesjonsfagene medisin, odontologi og psykologi siden 2002. Fra 2018 har Forskningsrådet også finansiert pilotordninger med studentstipend innenfor informatikk, rettsvitenskap, ingeniørvitenskap, psykologi og veterinærmedisin. Formålet med ordningen er å øke andelen som rekrutteres til forskning innenfor fag med rekrutteringsutfordringer, styrke koblingen mellom forskning og utdanning tidligere i studieløpet, øke andelen fullførte doktorgrader og redusere tidsbruken for, og alderen ved, fullføring av doktorgrad innenfor utvalgte fagområder.

Toppfinansiering av MSCA (Marie Sklodowska-Curie Actions) utgående kandidater (MSCA-TOPP-UT). Dette er et virkemiddel som skal bidra til mer attraktive økonomiske vilkår for stipendiater som er bevilget midler fra Marie Sklodowska-Curie actions. Det skal bidra til at flere ph.d.-studenter tar deler av eller hele phd-utdanningen i utlandet i et MSCA Innovative Training Network (ITN), og at flere erfarne forskere på postdok-nivå reiser ut for en periode med MSCA Individual Fellowship. På den måten kan de styrke sin karriereutvikling, utvikle sin uavhengighet og legge grunnlaget for et internasjonalt nettverk.

Nærings-ph.d.-ordningen (NÆRINGSPHD) skal øke næringslivets forskningsinnsats og -evne, stimulere til økt samarbeid mellom bedrifter og forskningsinstitusjoner, samt bidra til økt forskerrekruttering i næringslivet og økt forskningsinnsats og langsiktig kompetansebygging i bredden av norsk næringsliv. Forskningen og doktorgraden gjennomføres av en ansatt i virksomheten, som gjennom sitt doktorgradsarbeid er en viktig brobygger mellom academia og bedriften.

Stipendiatstillinger i instituttsektoren (STIPINST). For bedre å utnytte instituttsektorens kompetanse og veiledningskapasitet i doktorgradsutdannelsen besluttet Kunnskapsdepartementet at instituttsektoren f.o.m. 2016 skulle tildeles stipendiatstillinger. Stillingene skulle være innenfor matematiske, naturvitenskapelige og tekniske fag der behovet for rekruttering vurderes som størst, og de skulle tildeles gjennom Forskningsrådet. Kandidatene er ansatt ved instituttene, men tar sin grad ved et universitet. I 2019 begynte de første stipendiatene å bli ferdige, og i starten av 2020 besluttet Kunnskapsdepartementet å videreføre ordningen. Ved årsskiftet 2021-22 er det 52 aktive STIPINST-kandidater.

4.3.5 Rettende internasjonaliseringstiltak

Prosjektetablerings- og posisjoneringsstøtte (PES Horisont Europa) skal bidra til at norske aktører tar ut sitt potensial i rammeprogrammet slik at norske forskningspolitiske mål og ambisjoner med deltakelsen i Horisont Europa nås. PES-ordningen avlaster norske søkeres kostnader til posisjonering og utforming av søknader av høy kvalitet. Ordningen vurderes som avgjørende for å nå mål og ambisjoner og retter seg mot UoH- og instituttsektoren gjennom en to-årig rammebevilgning, og mot andre søkere gjennom løpende søknader.

Kvalifiseringsmidler for eksellente ERC-søkere (POS-ERC) er en ordning for søkere som kom til runde to, men ikke fikk bevilgning fra ERC. Disse forskerne kan søke om inntil 0,5 mill. kroner i støtte til å utarbeide en ny søknad til ERC. Ordningen er blant annet begrunnet i at suksessraten er dobbelt så høy for de som har sendt flere søknader, i forhold til de som bare har sendt inn en ERC-søknad.

FORSTERK er en rettet ordning for å øke samfunnseffekten av norsk suksess i Horisont 2020 og Horisont Europa. Norske forsknings- og innovasjonsmiljøer som deltar eller har deltatt i EU-prosjekter kan søke ordningen slik at flere norske aktører får tilgang på kunnskap og resultater utviklet i Horisont prosjektene og således forsterke virkningene på forskningsmiljøer, samfunnsliv og næringsliv. FORSTERK ordningen samfinansieres med relevante nasjonale porteføljer.

Internasjonale partnerskap for fremragende utdanning, forskning og innovasjon (INTPART) har som formål å utvikle verdensledende fagmiljøer i Norge gjennom internasjonale partnerskap. Ordningen skal tilrettelegge for økt samarbeid mellom fagmiljøer som regnes som fremragende i dag, eller som vurderes å ha potensial for å bli verdensledende i fremtiden. INTPART skal legge til rette for at slike fagmiljøer kan etablere/utvikle varige relasjoner med sterke fagmiljøer i de prioriterte landene Brasil, Canada, India, Japan, Kina, Russland, Sør-Afrika, Sør-Korea og USA. F.o.m. 2017 inkluderer ordningen også Tyskland og Frankrike. Ordningen skal bidra til økt omfang og høyere kvalitet og relevans i det

faglige samarbeidet med utvalgte land, særlig gjennom gode koblinger mellom høyere utdannings- og forskningssamarbeid. Det skal også åpne for samarbeid med arbeids- og næringsliv, der dette er relevant. Ordningen er et samarbeid mellom Forskningsrådet og Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse (HK-dir). Utlysninger under programmet finansieres også med bidrag fra andre programmer og ordninger i Forskningsrådet.

EU-strålevern (EU-STRA) er en finansieringsordning som muliggjør norske aktørers deltagelse i EUs strålevernprogram - EURATOM. Da EURATOM ikke omfattes av EØS-avtalen, kan ikke norske miljøer som deltar i EURATOM-prosjekter motta midler direkte fra EU. Norge betraktes i EURATOM-sammenheng som tredje land og gis derved anledning til å delta på prosjekt til prosjekt basis under forutsetning av at aktiviteten ikke dekkes av EU-midler. Midler til norsk deltagelse søkes Norges forskningsråd etter at prosjekter er innvilget i EU og er begrenset til aktiviteter innenfor strålevern og håndtering av radioaktivt avfall. En forutsetning for å få støtte er at EU-prosjektet har fått tilsagn om støtte fra EU. Finansiering skjer gjennom særskilt bevilgning fra hvert av de ansvarlige departementer LMD, KLD, UD, NFD og HOD.

Auroraprogrammet (IS-AUR) er en bilateral ordning som bidrar til å etablere nytt samarbeid mellom franske og norske forskergrupper ved å gi støtte til korttidsopphold i begge land. Ordningen dekker alle fagområder og tildeling av stipend avgjøres av et felles fransk-norsk innstillingsråd.

DAAD- programmet (IS-DAAD, Deutscher Akademischer Austauschdienst) er en bilateral ordning som skal bidra til å etablere og utvide kontakten mellom norske og tyske utdannings- og forskningsinstitusjoner. Norske vitenskapelige ansatte/ forskergrupper inviteres til å søke om støtte til kortvarige opphold i Tyskland for å starte opp og utvikle felles nye forskningsprosjekter.

TYSKFRANSKSAM er et bilateralt mobiliseringssamarbeid for å styrke deltakelse med Tyskland og Frankrike i HORIZONT Europa. Gjennom årlige utlysninger av midler til seminarer, konferanser og mobilitet- og nettverksstøtte.

Medlemskapsavtaler knyttet til langsiktig, grunnleggende forskning (KONT, COST). Forskningsrådet finansierer kontingenter til blant annet International Ocean Discovery Program, IODP (2020-2023), SNBL (2018-2020), International Continental Scientific Drilling Program, ICDP (2013-2023) og til NOS-HS, NOS-N og NOS-M. Posten dekker også et professorat (2012-2021) og studieavgift for norske PhD-studenter ved European University Institute (Firenze) og deltakeravgift i Mittag-Leffler (2014-2021). Medlemskap i International Institute for Applied Systems Analysis, IIASA (1997-2022), The Global Biodiversity Information Facility, GBIF (2017-2021), OECD - Fostering Innovation in the Ocean Economy (2016-2020), Science Europe og Science Business, OECD - Biological Resource Management (2016-2026), EUAGRI, Bidrag til Belmont Forum sekretariatet, Joint Investment Readiness Programme, European Marine Board (EMB) og EUREKA kontingent (-2024). Utgifter knyttet til medlemskap og representasjon i faglige organisasjoner og møter i regi av NOS, programkomiteer i EU og andre internasjonale organisasjoner og nettverk dekkes også av denne posten. Det er også satt av midler til COST Infrastruktur.

EU-nettverkene (EUNETTVERK). Overordnet mål for nettverkene er å bidra til mobilisering og deltakelse i Horisont Europa, gjennom økt kompetanse, bedre samarbeid mellom nøkkelaktører, læring og deling av god praksis og utvikling av allianser. Forskningsrådet ser nettverkene som viktige støttespillere i Forskningsrådets helhetlige mobiliseringsarbeid for norsk deltakelse i Horisont Europa. Fra og med 2021 bidrar innovasjon Norge med en samfinansiering av nettverkene.

4.3.6 Nasjonal evaluering og analyse

Forskning for forsknings- og innovasjonspolitik (FORINNPOL) (2015-2026) skal bidra til et styrket og relevant kunnskapsgrunnlag for utforming og gjennomføring av forsknings- og innovasjonspolitik. FORINNPOL skal bidra til å frembringe kunnskap som kan supplere, binde sammen og løfte den forskningen som allerede skjer på feltet, og frembringe forskning av høy kvalitet som er nyskapende og nyttig på tvers av ulike brukergrupper. For å motvirke fragmentering, bidra til miljøbygging og legge til rette for samarbeid og interaksjon, legges hovedvekten av innsatsen i å etablere et begrenset antall sentre, som skal arbeide med temaområdene Forskningskvalitet, Effekter av forskning og forskningsbasert innovasjon og Forskning og innovasjon for omstilling.

Nasjonal statistikk og evaluering (STAB) (GENPLAN) Budsjettet (STAB) går til å finansiere forskning og kunnskapsinnhenting knyttet til statsbudsjettanalyse, bibliometri og innovasjon, samt FoU-statistikk for næringslivet. Brukere av analysene og statistikken er departementer, forskningsinstitusjoner, brukere av forskning, offentlige instanser og Forskningsrådet selv. Til og med 2021 ble også FoU-statistikken for universiteter og høyskoler, forskningsinstitutter og helseforetak finansiert over denne posten som tilskudd til NIFU. Dette arbeidet er nå lagt til SSB og finansieres gjennom rammeoverføring fra KD til FIN. Indikatorrapporten som tidligere også ble finansiert over STAB gjennom avtale med NIFU produseres nå av Forskningsrådet selv over virksomhetsbudsjettet. Budsjettet (GENPLAN) går til å finansiere nasjonale evalueringer av fag og tema i norsk forskning. I 2022 setter Forskningsrådet i gang nye evalueringer innen fagområdene livsvitenskap, naturvitenskap og teknologi.

4.3.7 Nasjonale kommunikasjonstiltak

KOMMUNIKASJON - Forskningskommunikasjon går til medlemskap og støtte til utvikling av nettavisen *forskning.no*. Skal virke til å underbygge Forskningsrådets nasjonale ansvar for forskningsformidling.

FORSKKOMM - Nasjonal kompetansebygging skal støtte nasjonal kompetansebygging, kunnskapsinnhenting og analyse. Skal også støtte felles infrastrukturiltak for forskning på forskningskommunikasjon og kompetansehevende tiltak for sektoren under ett.

PROFORSK - Skole og samfunn skal støtte til aktiviteter i skoleverket som fremmer kritisk tenkning og forståelse for forskning og kunnskap.

FORSKDAG - Forskningsdagene skal gå til drift og utvikling av den nasjonale forskningsfestivalen. Forskningsdagene (FD) er en felles plattform for synliggjøring av forskning fra både Forskningsråds-finansierte og andres FoU prosjekter. Forskningsdagene er også et verktøy for å profilere forskningens samfunnsoppdrag.

KONK-UOF - Unge forskere. Konkurransen Unge forskere er en konkurranse for elever i alderen 13-19 år og er et nasjonalt rekrutteringstiltak for å stimulere til utdanning og karriere innenfor forskning. Unge forskere skal i tillegg bidra til økt kritisk tenkning hos unge og forståelse for forskningsprosessen.

NYSGJERRIGER - Nysgjerrigper Drift og utvikling av skoletiltaket Nysgjerrigper for barneskolettrinnet skal virke til mobilisering til fremtidig forskerrekuttering. Tiltakene legger til rette for at andre aktører (lærere og elever) skal få innblikk i og forståelse for, forskning og vitenskapelig metode. Nysgjerrigper fremmer nysgjerrighet og forståelse for forskning i tillegg til kunnskap innenfor blant annet realfag og samfunnsfag.

Satsingen *Stimuleringstiltak for åpen tilgang (STIM-OA)* ble etablert i 2015. Ordningen skal bidra til å lette overgangen til åpen publisering og finansieres slik at alle relevante programmer og satsinger bidrar med midler. Det settes derfor ikke av egne budsjetter til dette. Bidragene justeres årlig med basis i artikkelpubliseringen i satsingene, og aktiviteter med størst andel vitenskapelige publikasjoner belastes. Virkemiddelet er tidsbegrenset, og første periode har hatt varighet på fem år (2015 - 2019). STIM-OA videreføres for en ny treårsperiode (2020-22). Det benyttes regelforankrede bevilgninger til koordinerings og støtteaktivitet. Ordningen finansieres gjennom samfinansiering fra relevante budsjettformål.

4.3.8 Nasjonale fellesfunksjoner

KILDEN informasjonssenter for kjønnsforskning er et tjenesteytende organ for norsk kjønnsforskning og har et nasjonalt ansvar for å formidle norsk kjønnsforskning i inn- og utland. *KILDEN* er en randsoneenhet under Forskningsrådet. *KILDEN* mottar basisbevilgning fra Forskningsrådet. I tillegg finansieres deler av virksomheten gjennom betalte oppdrag.

Teknologirådet er et uavhengig, offentlig organ som gir råd til Stortinget og regjeringen om ny teknologi. Teknologirådets arbeid skal fremme en bred offentlig debatt om teknologiutviklingen og involverer både eksperter, beslutningstakere, interessenter og lekfolk. Teknologirådet har 15 medlemmer som møtes 5-6 ganger i året og et sekretariat med ni ansatte.

HelseOmsorg21-monitor (HO21MONITOR) viser statistikk om forsknings- og innovasjonsaktiviteter innenfor helse og omsorg i Norge. Formålet er å samle relevant statistikk på ett sted og gi et godt kunnskapsgrunnlag for beslutninger på alle nivåer. I monitoren finnes interaktive figurer som viser statistikk om blant annet økonomiske og personalmessige ressurser, hvilke sykdommer det forskes på, forskningsresultater, og hvilke sykdommer som er utbredt i befolkningen.

4.3.9 Fellestjenester

Humaniora i tematiske satsinger (PORTEFOLJE) skal brukes til å følge opp humanioraaspektene i langtidsplanen, og spesielt "Samfunnsikkerhet og samhørighet i en globalisert verden", men også "Klima, miljø og miljøvennlig energi" og "Muliggjørende og industrielle teknologier". Dette omfatter alle Forskerprosjektsøknader i utlysningen med frist i april 2020 til alle budsjettformål, og som er vurdert med vitenskapelige karakter (excellence) på 7 eller 6, og er innstilt av et porteføljestyre på rangerte reserveliste, men etter fordeling av duplikatsøknader. Prosjekter må være merket med fagkode Humaniora, humaniora-andelen må være minst 50 prosent og relevanskarakteren 5 eller høyere. Finansieringsrekkefølgen bestemmes av høyeste samlet karakter fra panelene, høyest karakter på relevans og deretter størrelse på budsjettformålet. Der det er likhet ved beslutning om siste prosjekt, velges det av prosjektene som er innstilt under det største budsjettformålet. Optimaliseringspotten dekker 100 prosent av totalbudsjettet for prosjektet.

Fagmiljøer av fremragende kvalitet (PORT-FREMORAGE) skal bidra til at de beste og høyest rangerte prosjektene på tvers av budsjettformål, som ikke når opp i den ordinære konkurransen under hvert enkelt budsjettformål, likevel kan få finansiering. Dette omfatter alle Forskerprosjektsøknader i utlysningen med frist i april 2019 til alle budsjettformål, og som er vurdert med vitenskapelige karakter (excellence) på 7 eller 6, og er innstilt av et porteføljestyre på rangerte reserveliste, men etter fordeling av duplikatsøknader. Seleksjonen av prosjekter skjer på grunnlag av den vitenskapelige karakteren, prosjektenes relative rangering i budsjettformålene (persentil i ekspertpanelenes rangering). Ved likhet mellom prosjekter velges prosjektet med høyest rangering på budsjettformålets opprinnelige reserveliste. Optimaliseringspotten dekker 50 prosent av totalbudsjettet for prosjektet.

FORSKYV: Forskningsrådet er i flere omganger fått kutt i inntektene for å redusere overføringene (av departementet kalt avsetninger). Ordningen fungerer slik at departementet på den ene siden pålegger Forskningsrådet et aktivitetsnivå tilsvarende nullvekst året før, samtidig som de kutter inntektene med et visst beløp. Den pålagte aktiviteten uten inntekt må da finansieres med avsetninger, noe som igjen medfører at overføringene reduseres. Ordningen innebærer videre at departementet tilbakeføre bevilgningsnivået til det opprinnelige nullvekstnivå årene etter. Siden disse midlene ikke skal føre til redusert aktivitet, er midlene budsjettet uavhengig av resten av budsjettet, og vil dermed budsjetteres som en permanent negativ avsetning i Forskningsrådet. I løpet av 2022 vil de negative avsetningene fordeles ut på relevante budsjettformål.

4.4 Administrerende direktør

4.4.1 Forvaltningsoppgaver

Forskningsmidler for jordbruk og matindustri (FFL-JA) er en aktivitet finansiert av Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (FFL) og Forskningsmidler over jordbruksavtalen (JA), med den felles betegnelsen Forskningsmidlene for jordbruk og matindustri. Hovedformålet er forskning og kompetansebygging knyttet til landbruksproduksjon og -produkter som nyttes til ervervsmessig framstilling av nærings- og nytelsesmidler. Avgiftsmidlene benyttes til prosjekter innenfor hele verdikjeden, fra primærleddet til industri- og forbrukerleddet. Aktiviteten foregår i et nært samarbeid med programmet *BIONÆR*. Utlysning av forskningsmidler kunngjøres på Landbruksdirektoratets hjemmesider og via Forskningsrådets elektroniske søknadssystem. Forskningsprosjektene skal bidra til økt konkurransekraft, lønnsomme og bærekraftige verdikjeder i jordbruk og matindustri. Bevilgningsvedtakene fattes av styret for Forskningsavgift på landbruksprodukter og styret for Forskningsmidler over jordbruksavtalen. Forskningsrådet har ansvar for søknadmottak, søknadsevaluering og prosjektoppfølgning.

Designrevet innovasjonsprogram (DIP) skal styrke innovasjons- og konkurranseevnen til næringsliv og offentlige virksomheter gjennom å gi støtte til å gjennomføre idéfasen av en innovasjonsprosess. Design og arkitektur Norge (DOGA) er programeier med ansvar for strategisk og faglig innretning på programmet, samt oppfølging av prosjekter. Forskningsrådet deltar i saksbehandling av søknader, har en rådgiverrolle i forhold til søknadenes FoU-kvalitet og er ansvarlig for kredittvurderinger og utbetaling av midler.

Finansmarkedsfondet (FINANSMARK) støtter forskning og allmennopplysning som gir bedre kunnskap om hvordan finansmarkedene fungerer samt økt etisk bevissthet. Finansdepartementet (FIN) oppnevner styret og har fastsatt vedtekter og regelverk for fondet. Sekretariatsfunksjonen ivaretas av Forskningsrådet. Styret legger i utgangspunktet til grunn en tilnærmet lik fordeling av midler til allmennopplysning og midler til forskning (inkl. doktorgradsutdanning).

4.5 Tabell over finansiering av budsjettformål i 2022 Mill. kroner

	KD	KD-SO	NFD	OED	LMD	KLD	HOD	UD	SD	KDD	AID	BFD	JD	FIN	KUD	FD	DIV	SUM
Humaniora og samfunnsvitenskap	306																	306
FRIHUMSAM; Fri prosj.st. hum og sam	306																	306
Naturvitenskap og teknologi	397					1												398
FRINATEK; Fri prosj.st. mat., naturv., tek	283																	283
ROMFORSK; Program for romforskning	19					1												20
VITEN; Vitensentre	95																	95
Livsvitenskap	446																	446
EMBLNODE; Nord EMBLSenter i molekylærmed	13																	13
FRIMEDBIO; Fri prosj.st. med., helse, biol	414																	414
SARS; SARS Intenational Center	20																	20
Muliggjørende teknologier	78	462	83							151		15			15			805
BIOTEK2021; Bioteknologi for verdiskaping			83	38														121
IKTPLUSS; IKT og digital innovasjon			190							103		15			15			324
NANO2021; Nanoteknologi og nye materiale			78	45														123
SIMULA; SIMULA-senteret ()	78									48								126
TEKNOKONVERGENS; Teknologikonvergens - grensespen			110															110
Industri og tjenestenæringer	3	64	969		1					24								1 061
BIA; Brukerstyrt innovasjonsarena				575														575
EUROSTARS; EUROSTARS				23														23
FORNY20; FORNY2020			61	127														188
FORREGION; Forskningsbasert innovasjon i regionene	3	3	1		1					24								32
GRØNNPLATTFORM; Grønn plattform				242														242
Landbasert mat, miljø og bioressurser		31			197	95				3							26	353
BIONÆR; Bionæringsprogram			7		182	21											2	212
JPICULTURE; Cultural heritage and global change						4												4
JPIURBAN; Urban Europe										3								3
MILJØFORSK; Miljøforskning for en grønn samfunnsomstilling			9		10	60											3	83
SIRKULÆRØKONOMI; Sirkulær økonomi			15		5	10											21	51
Petroleum		33		263							23							319
DEMO2000; Prosj.ret tekn.utv. petro.virk					62													62
PETROMAKS2; Stort program petroleum			33		171						23							227
PETROSENTR; Forskningsentre for petroleum					30													30
Hav		21	451	3		71												547
HAVBRUK2; Stort program for havbruksforskning		13	166															179
MARINFORSK; Marine ressurser og miljø		8	116	3		33												160
MAROFF-2; Maritim virksomhet og offsh-2					158													197
PORT-HAVTEK; Portefølje for havteknologi					11													11
Energi, transport og lavutslipp		27		763	10	93				103								997
CLIMIT; Forskning, utvikling og demo av CO2-håndtering					82													82
ENERGIX; Stort program energi			15		459	10	93			24								602
FMESAMFUNN; FME - samfunn			5		20													25
FMETEKN; FME - teknologi					202													202
TRANSPORT; Transport 2025			7							79								86
Klima- og polarforskning	10	171	10			118											1	309
BYFORSK; Forskning og innovasjon for framtidens byer							6											6
GONORTH; Utforske polhavet					10													10
JPIKLIMA; Connecting climate knowledge for Europe																		
JPIWATER; Water challenges for a changing world							4											4
KLIMAFORSK; Stort program klima					47		97											144
MILUTARENA; Formidlings- og koordineringstiltak knyttet	3						2											5
NANSEN; Arven etter Nansen					60													60
POLARPROG; Polarforskningsprogram					64													73
SSF; Svalbard Science Forum		7															1	8

	KD	KD-SO	NFD	OED	LMD	KLD	HOD	UD	SD	KDD	AID	BFD	JD	FIN	KUD	FD	DIV	SUM
Global utvikling og internasjonale relasjoner	1	20			2		11	246					5					285
GLOBALBÆREKRAFT; Forskning for global bærekraft	1	20			2			37										61
GLOBVAC; Global helse- og vaksinforskning							11	40										51
NORGLOBAL2; Norge - global partner								93					2					94
SANOCEAN; South Africa - Norway co-operation on ocean research including blue economy, climate								4										4
UTENRIKS; Internasjonale forhold - utenriks- og sikkerhetspolitikk								73					3					75
Helse		63				3	354			40	14				3	12		490
BEDREHELSE; Bedre helse og livskvalitet		11				3	65								3			82
BEHANDLING; God og treffsikker diagnostikk, behandling og rehabilitering		10					72										9	90
FKB; Forskningscentre for klinisk behandling		10					32										3	45
HELSEINNOVASJON; Helseinnovasjon							36											36
HELSEVEL; Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferds tjenester		32					115			40	14							201
JPIAMR; JPI Antimikrobiell resistens							6											6
JPND; EU Joint Programme - Neurodegeneration							8											8
KVINNEHELSE; Kvinners helse og kjønnsperspektiver							20											20
Demokrati, styring og fornyelse		83							1	37			38	24		1		184
DEMOS; Demokratisk og effektiv styring, planlegging og forvaltning		1								33								33
INNOFFARENA; Innovasjonsarena for stat og kommune		56								3								59
LOVOGRET; Juridisk forskning													6					6
SAMRISK-2; Samfunnsikkerhet og risiko		22							1	1			32			1		57
SAMØKONOMI; Makroøkonomiske utfordringer		5													15			20
SKATT; Skatteøkonomi															9			9
UTRED; Utredning																		
Utdanning og kompetanse	196	39																235
FINNUT; Forskning og innovasjon i utdanningssektoren	196	4																200
PROFESJON; Forskningskompetanse for utvalgte profesjoner		35																35
Velferd, kultur og samfunn	4	48								3	124	17	2		28			227
HELSEVEL-V; Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester																		
KULMEDIA; Kultur- og mediesektoren															23			23
SAMKUL; Samfunnsutviklingens kulturelle	4	46								3					5			58
VAM; Velferd, arbeid og migrasjon		3									124	17	2					146
Samisk forskning	10									4								14
P-SAMISK; Program for samisk forskning	10									4								14
Styret - grunnbevilgninger og institusjonell støtte	229	273	653		197	218		29									75	1 673
GENINST; Gen. andre institusjoner			2															2
IFEHANUK; Halden-prosjektet og andre nukleare			21															21
INFRA; Infrastrukturtiltak						9												9
NOFIMA-FFL; NOFIMAS STRATEGISKE PROGRAMMER-FFL																	75	75
RBGRUNMILJ; Res.bas.grunnbev.miljøinst						218												218
RBGRUNPRIM; Res.bas.grunnbev.prim.nær.inst			117		188													304
RBGRUNSAMF; Res.bas.grunnbev.samf.v.inst	228							19										248
RBGRUNTEKN; Res.bas.grunnbev.tekn-ind.inst			487															487
RES-EU; EU-resultatbasert grunnbevilgning		273																273
SIS-UTENRIKS; Støtte til utenrikspolitiske institutter fra UD								10										10
STRATHAV; Strategiske bevilgninger Havforskningsinstituttet			28															28
Styret - fellestjenester	30	55																85
PORT-FREMRAGENDE; Fagmiljøer av fremragende kvalitet	30																	30
PORTEFOLJE; Fri ramme til humaniora		55																55
VIRKSOMHET; Refusjoner til virksomhetsbudsjettet																		

	KD	KD-SO	NFD	OED	LMD	KLD	HOD	UD	SD	KDD	AID	BFD	JD	FIN	KUD	FD	DIV	SUM
Styret - forskningsinfrastruktur	793																	793
CERN; Kjerne- og partikkelforskning	20																	20
ESSURVEY; European Social Survey	7																	7
FORINFRA; Nasj.sats. forskn.infrastrukt	716																	716
SIGMA2; Sigma2	50																	50
Styret - nasjonal kommunikasjon	16																1	18
FORSKDAG; Forskningsdagene	4																	4
FORSKKOMM; Nasjonal kompetansebygging	3																	3
KOMMUNIKASJON; Forskningskommunikasjon (forskning.	3																	3
KONK-UOF; Unge forskere	1																	1
NYSJGJPER; Nysgjerrigper	4																1	5
PROFORSK; Skole og samfunn	2																	2
Styret - nasjonale evalueringer og analyse	22		4															26
DIV-AKT; Diverse aktiviteter hak=DI				1														1
FORINNPOL; Forskning for forsknings- og innovasjonspolit	13																	13
GENPLAN; Gen. planlegging/utredn./eval	3																	3
STAB; Statistikk og kunnsk.grunnlag	6		3															10
Styret - nasjonale fellesfunksjoner	6		11					3										20
HO21MONITOR; HelseOmsorg21-monitor								3										3
KILDEN; Oppstart, lønn, randsone etc	6																	6
TEKNRÅD; Teknologirådet			11															11
Styret - rekruttering	62	96	30															188
FLINSTUD; Forskerlinjen/Studentstipend	16																	16
FORSKSKOLE; Forskerskoler	29																	29
FRICON; Fri prosj.st mobilitetsstipend	15																	15
MSCA-TOPP-UT; Toppfinansiering av MSCA utgående kanc	3																	3
NAERINGSPH; Nærings-phd		43	30															73
STIPINST; Stipendiatstillinger i instituttsektoren		53																53
Styret - rettede internasjoniseringstiltak	89	123	11	10	4	12	2	2							4			257
COSTINF; COST Infrastruktur																		
EU-STRA; Strålevern			2		2	2	2	2										10
EUNETTVK; EU-nettverk		5																5
FORSTERK; Forsterkningsmidler		11																11
INTPART; International Partnerships for Excellent Educatio	47																	47
IS-AUR; Samarb.progr. Norge Frankrike	1																	1
IS-DAAD; Forskerutveksl. Norge-Tyskland	1																	1
KONT; Kontingenter	32	2	2	3		7												46
PES-HORISONT-EU; PES Horisont Europa		101	7	7	2	3									4			123
POS-ERC; Støtte til ERC søkere som oppnår god evaluering	5	5																10
TYSKFRANSKSAM; Tysk-norsk og fransk-norsk samarbeid	4																	4
Styret - senterordninger	352	235																587
SFF; Sentre for fremragende forskn	352																	352
SFI; Sentre for forskn.drevet innov		235																235
Bevilgningutvalg		16																16
BALANSE; Kjønnnsbalanse i toppstillinger og forskningsledelse		16																16
AdmDir					70										14			95
DIP; Design Pilot																		9
FFL-JA; Forskningsmidlene for jordbruk og matindustri					70													80
FINANSMARK; Finansmarkedet														14				6
TOTALT	3 050	1 859	2 222	1 039	481	613	371	276	105	222	186	32	60	38	31	20	210	10 814

Norges forskningsråd

Postboks 564, 1327 Lysaker

Telefon: +47 22 03 70 00

post@forskningsradet.no / www.forskningsradet.no

Mars 2022

Design omslag: Norges forskningsråd

ISBN 978-82-12-03925-4 (PDF)

Publikasjonen kan lastes ned fra
www.forskningsradet.no/publikasjoner

